Regionaal Archief Rivierenland

Jaarverslag & Jaarrekening

2024

Datum	10-03-2025
Ons kenmerk	1628-28988
Versiebeheer/status	Ter bespreking in het DB 24-03-2025 en ter vaststelling in het AB van 10-07-2025
Contact	info@rarivierenland.nl

BESLUIT JAARVERSLAG EN JAARREKEKING 2024

Het Algemeen Bestuur,

gelet op artikel 24 van de Gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland,

besluit:

1. het jaarverslag en de jaarrekening 2024 vast te stellen en
2. met in achtneming hiervan, het positieve resultaat 2024 van € 67.468, - uit te keren aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners overeenkomstig de opstelling van de begroting 2024.

Gemeente	Inwoners	Teruggave
Buren	27.725	€ 7.973
Culemborg	29.729	€ 8.550
Maasdriel	26.020	€ 7.483
Neder-Betuwe	25.448	€ 7.319
Tiel	42.604	€ 12.253
West Betuwe	52.720	€ 15.162
Zaltbommel	30.349	€ 8.728
Totaal	**234.595**	**€ 67.468**

Aldus besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 10 juli 2025.

R. van Stappershoef
Voorzitter

E. Kok-Majewska
Secretaris

MANAGEMENTSAMENVATTING

In 2024 hebben we wederom mooie resultaten behaald in het beheer en toezicht van het archief. Hierover leest u verderop in dit verslag meer in detail. Bijgaand een kort resumé.

Binnen alle taakgebieden zijn nagenoeg alle doelen voor 2024 behaald. Vele meters archiefwerk zijn verzet in 2024! Vermeldenswaardig is zeker de groei in ons vrijwilligersbestand. Inmiddels hebben we 53 vrijwilligers bij het RAR die bijdragen leveren aan diverse werkzaamheden: indexeren en transcriberen, ordenen en ompakken, beschrijven, digitaliseren, acquireren en ondersteunen bij educatieve en representatieve taken.
Een grote mijlpaal in 2024 was het daadwerkelijke aanvang van werkzaamheden om 5 legacy systemen van de (voormalige)gemeenten Tiel, Buren en West Betuwe op het e-depot van het RAR aan te sluiten. Het was ook het jaar van uitvoeren van afspraken rondom toezicht en beheer van archieven volgens de afgesloten dienstverleningsovereenkomsten met de grote GR-en in de regio. Belangrijk te melden is ook het feit dat we alle SoD (Scanning on demand) verzoeken in 2024 intern konden verzorgen. Dat scheelt niet alleen geld, maar vooral ook tijd in de dienstverlening naar gemeenten en burgers.
In 2024 hebben we een bijzonder goed bezochte Open dag mogen beleven met meer dan 400 bezoekers die kennis konden maken met het RAR. En niet onbelangrijk, we hebben in 2024 onze (digitale)zichtbaarheid weer weten te vergroten en zijn we nog altijd een cruciale partner bij erfgoedinitiatieven en erfgoededucatie in de regio.
Op onze website is het publieke jaarverslag te vinden, waarin vele initiatieven en cijfers te vinden zijn.

Al met al was 2024 een zeer succesvol jaar voor het RAR.

Ook financieel was het een prima jaar, want alle hierboven genoemde resultaten hebben we kunnen realiseren binnen de financiële kaders. We realiseren in 2024 een positief resultaat van € 67.468, -. Net als in 2023 hebben we hogere baten gerealiseerd dankzij aanvullende dienstverlening in archiefbeheer en toezichtstaken voor de GR-en en het Waterschap. Ook op de posten personeelskosten en rente is het saldo positief. Dit tegenover de tegenvaller op de post huisvesting. Hier waren hogere lasten als gevolg van een tegenvallende reparatie van het dak en een defecte energiemeter. Desondanks resulteerde dit tezamen in een positief resultaat.

De financiële paragrafen laten cijfers en kengetallen zien, waaruit blijkt dat de financiële positie van het Regionaal Archief Rivierenland zich binnen de gestelde kaders en normen begeeft. En in de paragraaf bedrijfsvoering en de rechtmatigheidsverantwoording kunt u meer lezen over de rechtmatigheid van de in deze jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT JAARVERSLAG EN JAARREKEKING 2024 3

MANAGEMENTSAMENVATTING 4

INHOUDSOPGAVE 5

1 Inleiding 7

1.1 Leeswijzer 7

1.2 Kaders 7

1.3 Deelnemende Gemeenten 8

1.4 Samenstelling Bestuur 8

2 Programmaverantwoording 10

2.1 Doelstellingen en missie van het Regionaal Archief Rivierenland 10

2.1.1 Doelstellingen 10

2.1.2 Missie 10

2.2 Realisatie archiefprogramma 11

2.2.1 Taakgebieden 11

2.2.2 Resultaten per taakgebied voor 2024 12

2.3 Wat heeft het gekost? 21

2.3.1 Baten en lasten over 2024 21

2.3.2 Algemene dekkingsmiddel en onvoorzien 22

2.3.3 Overzicht van de kosten van overhead 23

2.3.4 Vennootschapsbelasting 23

2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT) 23

2.3.6 Overige verplichte toelichting 25

2.3.7 Controleverklaring 25

3 Paragrafen 26

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 26

3.1.1 Weerstandsvermogen 26

3.1.2 Kengetallen 28

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen 29

3.2.1 Afschrijving 29

3.2.2 Onderhoudsplan en kosten van onderhoud 29

3.3 Financiering 29

3.3.1 Geldleningen 29

3.3.2 Rentelasten, renteresultaat en toerekening van rente 29

3.3.3 Kapitaallasten 30

3.3.4 EMU-saldo 30

3.3.5 Financieringspositie 30
3.3.6 Renterisico leningen 31
3.4 Bedrijfsvoering 31
3.4.1 Financiële rechtmatigheid 31
3.4.2 Interne controle op de financiële bedrijfsvoering 33
3.4.3 Ontwikkelingen formatie en personeelskosten 33
3.4.4 Ziekteverzuim 33
3.4.5 Ziektevervanging 33
3.4.6 Inhuur personeel 34
3.4.7 Werkzaak 34
3.4.8 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten 34
4 Baten en Lasten 2024 36
4.1 Overzicht van de baten en lasten 2024 36
4.2 Toelichting op de baten en lasten over 2024 36
5 Balans 38
5.1 Balans op 31 december 2024 38
5.2 Toelichting balans 31 december 2024 39
5.2.1 Vaste activa 39
5.2.2 Vlottende activa 39
5.2.3 Vaste passiva 40
5.2.4 Vlottende passiva 42
5.3 Grondslagen voor waardering 42
5.3.1 Materiële vaste activa 42
5.3.2 Vorderingen en overlopende activa 43
5.3.3 Liquide middelen 43
5.3.4 Langlopende schulden 43
5.3.5 Kortlopende schulden 43
6 Rechtmatigheidsverantwoording 44
6.1 Bevindingen 44
BIJLAGEN 45

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2024 van het Regionaal Archief Rivierenland (RAR). Deze jaarstukken hebben dezelfde opzet als in het voorgaande jaar.

In 2024 is de Gemeenschappelijke Regeling van het RAR in overeenstemming gebracht met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR). Deze wetswijziging heeft als doel de democratische legitimatie van samenwerkingsverbanden tussen lokale overheden te versterken. Op 10 juli 2024 is de gewijzigde ***Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Archief Rivierenland*** van kracht verklaard, en onze organisatie en werkwijze zijn hierop aangepast. Naast deze wijziging hebben zich geen andere aanpassingen voorgedaan als gevolg van de herziene regelgeving voor gemeenschappelijke regelingen. Er hebben in 2024 geen begrotingswijzigingen plaatsgevonden.

Hieronder wordt kort toegelicht hoe dit document is opgebouwd en waar u welke informatie kunt vinden. Daarnaast worden de kaders geschetst waarbinnen dit jaarverslag en de jaarrekening zijn opgesteld, evenals een overzicht van de deelnemende gemeenten en de samenstelling van het bestuur.

1.1 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 en 3 vormen samen het Jaarverslag 2024.
In hoofdstuk 2 wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het Programma Archiefbeleid 2024, zoals vastgesteld in de programmabegroting 2024. Hierin worden de volgende aspecten nader toegelicht:

- wat waren de doelstellingen;
- wat is er gerealiseerd;
- wat waren de kosten daarvan.

Alle taakgebieden van het Regionaal Archief Rivierenland komen hierin aan bod.

Hoofdstuk 3 onderbouwt het jaarverslag met relevante financiële informatie. Dit hoofdstuk bevat de verplichte paragrafen volgens de begrotingsregels (BBV), namelijk: weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud van kapitaalgoederen, financiering en bedrijfsvoering.

Hoofdstuk 4, 5 en 6 omvatten samen de jaarrekening 2024. Hoofdstuk 4 gaat over de Baten & Lasten over 2024, hoofdstuk 5 geeft inzicht in de Balans per 31 december 2024 en in hoofdstuk 6 is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

1.2 Kaders

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn opgesteld op basis van het normenkader wat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 23 november 2023. Het omvat de volgende interne en externe wet- en regelgeving:

- Europese en nationale aanbestedingsregels
- Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
- Gemeentewet (GW)
- Ambtenarenwet
- Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)
- Archiefwet
- Fiscale wetgeving
- Btw-wetgeving
- Sociale verzekeringswetten

- Wet financiering decentrale overheden (FIDO)
- Wet normering topinkomens (WNT)
- Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV)
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden
- CAO SGO
- Gemeenschappelijke regeling (GR) Regionaal Archief Rivierenland
- Mandaatregeling directeur
- Financiële verordening RAR 2023 inclusief het addendum[1]
- het "Beleidsplan Regionaal Archief Rivierenland 2022-2025"
- de programma begroting van het Regionaal Archief Rivierenland 2024

1.3 Deelnemende Gemeenten

De deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland per 1 januari 2024 zijn: Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel.

1.4 Samenstelling Bestuur

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland bestaat op 31 december 2024 uit:

Dagelijks Bestuur

R. van Stappershoef	gemeente West Betuwe, voorzitter
D. Bijvoet-de Wit	gemeente Culemborg
K.A. Maier	gemeente Buren
E. Kok-Majewska	directeur/streekarchivaris, secretaris

Algemeen bestuur

R. van Stappershoef	gemeente West Betuwe, voorzitter
D. Bijvoet-de Wit	gemeente Culemborg
K.A. Maier	gemeente Buren
M.A. Klein	gemeente Neder-Betuwe
R. Dijkstra	gemeente Tiel
W. de Graaff	gemeente Zaltbommel
A.A.M.J. Walraven	gemeente Maasdriel
E. Kok-Majewska	directeur/streekarchivaris, secretaris

[1] Vastgesteld door het Algemeen Bestuur in de vergadering van 21 november 2024.

Jaarverslag 2024

In dit deel:

- Hoofdstuk 2: Programmaverantwoording
- Hoofdstuk 3: Paragrafen

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

2 Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van de behaalde resultaten, de wijze waarop deze zijn bereikt en de verantwoording van de baten en lasten. Deze verantwoording is in lijn met het bepaalde in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Het hoofdstuk is als volgt opgebouwd:
- Doelstellingen en missie;
- Realisatie programma;
- Wat heeft het gekost?

2.1 Doelstellingen en missie van het Regionaal Archief Rivierenland

2.1.1 Doelstellingen

Art. 3GR RAR
Het Regionaal Archief heeft tot doel het binnen het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis en vervult daartoe de volgende taken:

a) de zorg voor en/of het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers;
b) het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht;
c) het beheer van in de archiefbewaarplaats uitgeplaatste archiefbescheiden van de deelnemers (indien van toepassing);
d) de zorg voor en het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van instanties die niet bestuurlijk in de regeling participeren en waaraan op contractbasis diensten worden verleend, en
e) het stimuleren van de lokale en de regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie relevant bronnenmateriaal op het gebied van de lokale- en regionale geschiedenis.

2.1.2 Missie

Het Regionaal Archief Rivierenland is een professionele en toekomstgerichte archiefdienstverlener voor het Rivierengebied. Klantgerichtheid en zorgvuldigheid staan centraal in de dienstverlening aan zowel burgers als overheden. Daarnaast onderkent het RAR de meerwaarde van samenwerkingsverbanden en stimuleert het actief het gebruik van bronnen en de daarin vervatte informatie.
De kerntaken van het RAR zijn:
- Het aanbieden van historische informatie en/of belevingskansen aan een zo breed mogelijk publiek op de voor hen meest geschikte manier.
- Als professionele collectiebeheerder archieven en collecties verwerven, bewaren, toegankelijk maken en gebruik ervan stimuleren.

Om deze collecties op optimale wijze te beheren en beschikbaar te stellen, werkt het RAR volgens drie kernwaarden: *Betrouwbaar, Betrokken en Bekwaam*.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

2.2 Realisatie archiefprogramma

2.2.1 Taakgebieden

Het RAR loopt al enkele jaren voorop binnen het Nederlandse landschap van regionale archiefdiensten. Het kwaliteitsniveau van de ruim 30 medewerkers is hoog. Daarnaast investeert het RAR jaarlijks in het bijhouden, verdiepen en verbeteren van kennis, met name op digitaal gebied, wat essentieel is in het snel veranderende informatielandschap.

Het RAR biedt een brede dienstverlening aan, waarvan de burgers de vruchten plukken:

- Professioneel archiefbeheer,
- Studiezaaldienstverlening,
- Uitstekende depotfaciliteiten,
- Inspectie,
- Advisering, kennisoverdracht en begeleiding bij o.a. procesverbetering, e-depot, MDTO, webarchivering,
- Digitale dienstverlening, beeldbank en S-o-D (Scanning on Demand),
- Educatieprogramma's en tentoonstellingen (ruimte),
- Stageplaatsen,
- Promotie van de regionale historie op internet (o.a. via Google Grants programma, YouTube en sociale media) en in de (landelijke) media,
- Vergaderfaciliteiten voor overheden en gelieerde organisaties,
- Extra projecten en ondersteuning.

Om het beleid te kunnen opstellen en uitvoeren, is de organisatie van het Regionaal Archief Rivierenland ingedeeld in de volgende taakgebieden:

1. Ontsluiting papieren erfgoed
2. Digitale ontwikkeling
3. Inspectie
4. Dienstverlening

Taakgebieden	Hoofdprocessen	Beleidsplan	Gemeenschappelijke Regeling RAR, artikel 3
1. Ontsluiting papieren erfgoed	Verwerven Bewerken Inventariseren Conserveren Acquisitie	Ontsluiting	• Beheer • Zorg en beheer • Stimuleren regionale geschiedbeoefening • Aanleggen, beheer en bewaren van relevant bronmateriaal
2. Digitale ontwikkeling	Digitaliseren en Adviseren	Digitalisering Collectie, e-depot, advisering aan gemeenten en GR-en	• Beheer • Zorg en beheer • Stimuleren regionale geschiedbeoefening
3. Inspectie	Inspecteren	Inspectie	• Toezicht op het beheer
4. Dienstverlening	Gebruiken Leren en beleven Beschikbaarstelling	Erfgoedgebruik	• Stimuleren regionale geschiedbeoefening

Tabel 1 Taakgebieden RAR

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

2.2.2 Resultaten per taakgebied voor 2024

Hieronder leest u meer over de bereikte resultaten per taakgebied/cluster van het jaar 2024.

Taakgebieden en prioriteiten jaarrekening 2024

1. Archieven en collectie beheer

Onder dit cluster valt zowel de verwerving, de materiële verzorging en conservering, het archief- en collectiebeheer als het systematisch beschrijven van de historische bronnen. Dit zodat ze voor het publiek beschikbaar zijn en de documenten optimaal behouden kunnen blijven.

De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied Ontsluiting Papieren Erfgoed voor 2024 gerealiseerd:

- Preventie en controle
- Depotbeheer
- Duurzaam (her)verpakken van 381 meter archiefmateriaal (duurzaam verpakken in zuurvrij omslagen en dozen, etikettering en standplaatsregistratie voorkomt niet alleen schade aan de archiefstukken, maar draagt ook bij aan het snel kunnen vinden van de stukken voor studiezaal of scanning-on-demand).
- Conserveren van 64 meter archiefstukken, zodat deze erfgoedveilig kunnen worden geraadpleegd op de studiezaal of gedigitaliseerd.
- Restaureren van archiefstukken met schade, o.a. stukken uit de volgende archieven:
    - 1514 (Hoge) gerechtsbanken van Zoelen en Kesteren 1467 – 1811
    - 1512 Archief van de gerechtsbank van het graafschap Buren 1560 – 1811
    - 2248 Hoge gerechtsbank Tuil 1494 – 1811
    - 2136 Dorpsbestuur Buurmalsen en Tricht 1594 – 1811
    - 2500 Stadsbestuur van Asperen (1519 – 1813) en gedeponeerd archief Hervormde
    - gemeente Asperen (1588-1782), 1519-1813
    - 2208 Archief van het Kadaster van de gemeente Beesd 1832 – 1970
    - 2144 Gemeentebestuur Beesd 1811 – 1977
    - 1517 Gerechtsbank graafschap Culemborg en Kamer van justitie van de grafelijke Raad 1440 – 1811
    - 3184 (Hoge) gerechtsbank van Driel in het ambt Bommeler- en Tielerwaard 1513-1811
    - 0049 Archief van het gemeentebestuur van Wadenoijen 1818 – 1956
    - Enkele meters werden gegammastraald vanwege aanwezigheid van schimmel.
    - Digitaliseringsklaar maken van recent verworven oudere delen van de Zakengids Tiel
- Schade-inventarisatie van 244 meterarchiefmateriaal (materiele staat en eventuele schade in kaart brengen).
- Materiele en inhoudelijke ondersteuning bij digitalisering en SOD voor gemeenten en particulieren.
- Materiele en inhoudelijke ondersteuning bij projecten.
- Doorloop van enkele projecten van 2023 naar 2024, zoals het verpakken en bergen van groot formaten.

Qua archiefontsluiting realiseerden we in 2024 de volgende producten:

- 378 strekkende meters archief is ontsloten. Daarnaast ontsloten we 15 archieven in 2024 zonder enige vorm van toegang (nultoegangen), waarmee in totaal nu 141 van de 237 nultoegangen zijn weggewerkt.
- Voorbeelden van (verbeterde) inventarisaties zijn:
    - 697 Weeshuis Buren als voogdijinstelling 1951-1986

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ASV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

- 761 Architect Wijma 1968-1988
- 765 Gemeentebestuur Beusichem, aanvulling en herordening dossiers 1946-1978
- 786 Afdeling Lienden-Ingen-Ommeren van het Groene Kruis 1940-1995
- 802 Gemeentebestuur Lienden, aanvulling 1811-1928
- 1179 Architect Van der Rijt 1973-1995
- 1263 Vrouwen van Nu afdeling Buren 1947-2014
- 1264 Begrafenisvereniging Beusichem, Zoelmond 1953-1968
- 1533 Gemeentebestuur Maurik, aanvulling en vernietigbare bestanden 1976-1992
- 1677 Gemeentebestuur Maurik, aanvulling 1976-1992
- 1776 Familie Bulten van Mourik 1913-1989
- 866 Comité Zomerfeesten Culemborg 1936-1986
- 883 Gemeentepolitie Culemborg, gemeentepolitie (vreemdelingen) 1948-1993
- 1203 Commissie voor gemeentelijke Industrieschool, herhalingsschool e.a. 1854-1932
- 1549 Stichting E.V.A. Lanxmeer te Culemborg (eerste helft) 1993-2017
- 3123 Dorp Heerewaarden, aanvulling 1687-1810
- 3202 Gemeentebestuur Heerewaarden 1938-1998
- 3207 Gemeentebestuur Maasdriel 1945-1998
- 1658 Bouwvergunningen Dodewaard 1945-2001
- 942 Binnenlandse strijdkrachten Kesteren 1945
- 1485 Gemeentebestuur Kesteren 1980-2002
- 1659 Bouwvergunningen Echteld 1945-2001
- 1661 Bouwvergunningen Neder-Betuwe 2002-2010
- 52 NV Stoomtram Tiel-Buren-Culemborg 1902-1920
- 988 Stichting Functiegericht Trainingscentrum Maatwerk Rivierenland 1990-1994
- 1575 Losse aanwinsten 1880-1951
- 1793 Dossiers beheer en verwerving toegangen RAR (moederdossiers) 1962-2017
- Divers Vertrouwenscommissies Burgemeestersbenoemingen 1997-2019
- 1 Stadsbestuur Tiel 1361-1813
- 7 Gemeentebestuur Tiel, grote tekeningen uit ingekomen stukken 1896-1912
- 14 Bank van Lening Tiel 1871-1885
- 118 Consultatiebureau TBC bestrijding 1950-1976
- 119 D. van Lookeren Campagne te Tiel 1871-1881
- 218 Hervormde gemeente Tiel 1602-2010
- 258 Gemeentepolitie Tiel, onderdeel gemeentepolitie (vreemdelingen) 1992-1994
- 271 Archief P. Verhoeks als directeur van ETAO en opvolger BSM 1945-1976
- 313 Nederlandse Christelijke Vrouwenbond (NCVB) afdeling Tiel 1945-1981
- 402 Gemeentebestuur Tiel 1945-1975
- 411 Historische werkgroep Tiel 1988-2013
- 1250 Gezinsverzorging Hervormde en gereformeerde diaconieën Tiel 1959-1976
- 1307 Kunstenaarsvereniging De Werkplek 1995-2007
- 1391 Architect Wierda 1946-1994
- 1577 Gemeentebestuur Tiel 1995-2004
- 1608 Gemeentebestuur Tiel, milieuvergunningen 1946-2010
- 1608 Milieuvergunningen Tiel 1946-2008

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
24 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

- 1725 Bouwtekeningen Tiel, originele exemplaren 1946-2013
- 124/1372 Philatelistenclub/ documentatie Kers 1942-1999
- 234 Zuiveringschap Rivierenland 1971-2001
- 326 Polder Asch, aanvulling 1838-1955
- 328 Polder Buurmalsen, aanvulling 1838-1955
- 331 Polder Tricht, aanvulling 1838-1955
- 438 Polderdistrict Buren 1931-1955
- 480 Polderdistrict Lek en Linge, aanvulling kaartmateriaal 1955-1980
- 1271 Fotocollectie Waterschap Rivierenland 1980-2002
- 1285 Dorpspolder Rumpt 1838-1955
- 1287 Dorpspolder Tuil 1838-1955
- 1288 Dorpspolder Varik 1838-1955
- 656 Collectie R. van Ooijen 1754-1997
- 741 Chamotte Unie 1919-1982
- 1364 Stichting Ambulancevereniging West Betuwe 1982-2005
- 1449 Bouwvergunningen Neerijnen 1978-2005
- 1449 Bouwvergunningen Neerijnen 1978-2005
- 1500 Gemeentebestuur Neerijnen, woningkaarten 1939-1993
- 1500 gemeentebestuur Neerijnen, milieuvergunningen 1978-2005
- 1520 Notarissen te Rumpt 1811-1935
- 1522 Notarissen te Waardenburg 1811-1935
- 1799 Verzameling documentatie Showcorps Pr. Marijke Geldermalsen 1973-1994

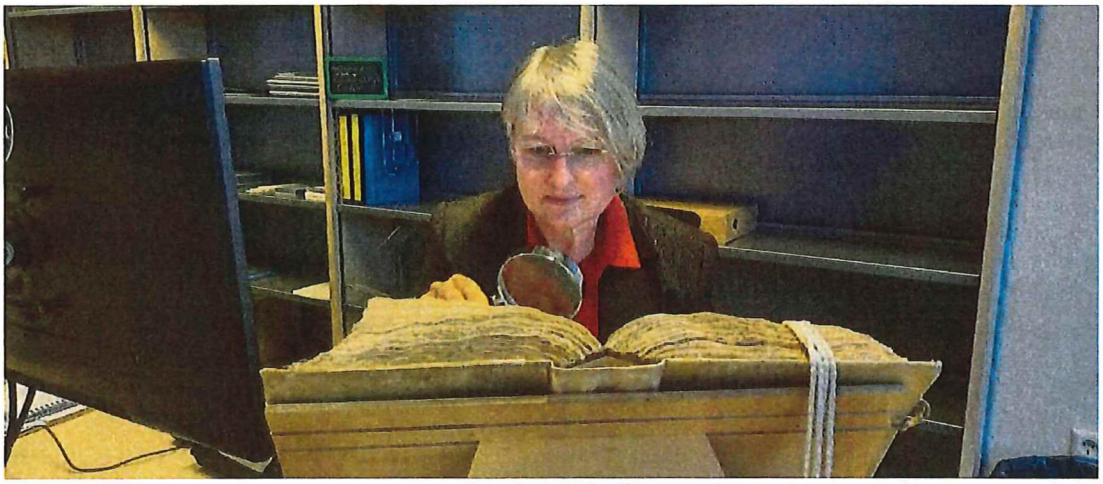

Foto RAR: Vrijwilliger aan het werk bij het maken van transcripties

- 2140 Gemeente Waardenburg 1811-1920
- 2145 Gemeentebestuur Deil 1811-1977
- 2250 Bouwvergunningen Geldermalsen 1978-2013
- 2502 Gemeente Asperen, aanvulling kadaster 1832-1971
- 2507 Gemeente Herwijnen, aanvulling 1811-1936
- 2507 Gemeente Herwijnen, huwelijkse bijlagen 1811-1920
- 2509 Gemeente Herwijnen, aanvulling 1937-1986
- 2513 Gemeente Heukelum, huwelijkse bijlagen 1811-1920
- 2516 kadaster Heukelum 1939-1986
- 2604 Gemeentebestuur Neerijnen 2006-2013
- 2614 Omgevingsvergunningen Lingewaal 2010-2018
- 2513/2514 woningkaarten Heukelum 1939-1993
- 1575 Dossier Kamp Neerijnen 1945-1953

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

- 3499 Dienstarchief Streekarchief Bommelerwaard, 1980-2014
- 3018 Gemeentebestuur Zaltbommel, aanvulling 1929-1960
- 3204 Gemeentebestuur Zaltbommel, aanvulling 1961-1979
- 3210 Gemeentebestuur Zaltbommel, gemeentepolitie (vreemdelingen) 1980-1998

- De beschrijvingen van 18.562 vergunningen in de database bouw- en milieuvergunningen werden in 2024 verbeterd. O.a. uit de volgende bestanden:
  - 1672 Bouwvergunningen Culemborg 1999-2013
  - 7 Bouwvergunningen Tiel 1897-1912
  - 1608 Milieuvergunningen Tiel 1946-2010
  - 1667 Digitale bouwvergunningen Tiel 1945-2013
  - 1725 Bouwvergunningen Tiel 1945-2013
  - 2145 Gemeentebestuur Deil 1811-1945
  - 1449 Bouwvergunningen Neerijnen 1978-2005
  - 2250 Bouwvergunningen Geldermalsen 1978-2013
  - 1666 keurvergunningen Betuwe 1982-2000

Indexering:

- Totaal werden 131.730 namen aan de database toegevoegd. Veelal werk van onze vrijwilligers!
- Binnen de transcriptiemodule zin er ca. 60 pagina's uit charters, privilege boeken en resoluties getranscribeerd. Veelal werk van onze vrijwilligers!
- Het project voor het beschrijven van de straatnaamgeschiedenis binnen de kernen van de aangesloten gemeenten in het gebied is dit jaar afgerond met beschrijving van meer dan 5000 straten.
- Verdere ontsluiting van bibliotheek- en atlascollecties. In het bijzonder de documentatiecollecties
- Afronden kaartenproject
- Acquisitie atlasmateriaal en particuliere archieven en verwerking daarvan, ca. 76 meter, waaronder bv. archief met betrekking tot innovatieve wijk Eva-Lanxmeer
- Continueren van de inzet en begeleiding van vrijwilligers voor secundaire ontsluiting. Eind 2024 waren er 53 vrijwilligers werkzaam bij het RAR.
- Ca. 400 voorwerpen in de voorwerpencollectie zijn beschreven, materieel verzorgd, gefotografeerd en indien nodig verpakt.
- Opschonen affichecollectie Buren 755 affiches zijn beschreven en verpakt. Ze zijn ook grotendeels gedigitaliseerd
- In het verslagjaar tekenden we een convenant met het Flipje en Streekmuseum Tiel, Het Elisabeth Weeshuis en Stadskasteel Zaltbommel over ons verzamelbeleid en onze samenwerking.
- Door overbrenging, acquisitie, bewerken en afvoeren van archiefbescheiden is de actuele bezetting van de depots als volgt:
  - Totale beschikbare ruimte: 20173 meter
  - Totale gebruikte ruimte: 15537 meter
  - Totale lege ruimte: 4635 meter

Afwijking van de doelen voor 2024 binnen het taakgebied Ontsluiting Papieren Erfgoed:

- In verband met langdurige ziek en vervanging binnen eigen gelederen zijn enkele inventarisatie projecten niet of deels uitgevoerd. Deze worden in 2025 alsnog uitgevoerd.
- Enkele andere zijn juist naar voren geschoven wegens vraag en projectmatig werken

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025

Foto RAR: *Ondertekening van het verzamel- en samenwerkingsovereenkomst met erfgoedorganisaties*

2. Digitale ontwikkeling

Dit taakgebied omvat zowel digitalisering als advisering. Digitalisering omvat alle werkzaamheden die nodig zijn om bronnen op de juiste wijze permanent digitaal beschikbaar te maken. Advisering is erop gericht gemeenten, het waterschap en de gemeenschappelijke regelingen te ondersteunen bij het verbeteren van de kwaliteit van het archief- en informatiebeheer.

De volgende speerpunten en prioriteiten zijn in 2024 binnen het taakgebied digitalisering en advisering gerealiseerd:

Digitalisering:

- S-o-D gemeenten en particulieren (ca. 340.000 pagina's gedigitaliseerd)
- Onderzoek mogelijkheid S-o-D gemeenten intern te verwerken i.p.v. uitbesteden is gedaan met als resultaat dat alle verzoeken intern verwerkt worden.
- Verdere digitalisering van het kernbestand (vooral besluiten en notulen van colleges van Burgemeesters & Wethouders van gemeenten Buren, Lienden, Maurik, Maasdriel, Hedel, Heerewaarden, Rossum, Zaltbommel, Brakel, Asperen, Herwijnen, Spijk, Heukelum en Vuren).
- Digitalisering aanvulling charters (enkele honderden charters uit het archief van de gemeente Tiel en het voormalig Weeshuis te Tiel zijn gedigitaliseerde n beschikbaar gekomen)
- Digitalisering notarieel archief Culemborg voor 1811. De repertoria van voor 1811 zijn gedigitaliseerd. De notariële stukken/akten worden eerst door Beheer & Behoud

Foto RAR: Één jaar aan scanning on demand verzoeken

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

gecontroleerd voor dat digitalisering kan beginnen. De eerste ca. 1 meter is bekeken en behandeld. De digitalisering kan in 2025 starten.
- Alle bewaard gebleven patentregisters (belasting op bedrijfsuitvoering) van alle (voormalige) gemeenten zijn gedigitaliseerd.
- Aansluitend op de afronding van de inventarisatie van het archief van de Chamotte Unie te Geldermalsen 1919-1991 zijn alle jaarverslagen van het bedrijf gedigitaliseerd.
- In de beeldbank zijn enkele bijzondere fotoalbums opgenomen met foto's uit de jaren van de wederopbouw 1945-1955.
- Ca.100 geluidsdragers en enkele analoge 8 mm films in november opgehaald om te worden gedigitaliseerd. Ook deze bestanden komen, voor zover het auteursrecht dat toelaat in het eerste kwartaal van 2025 beschikbaar.
- De historische tijdschriften Asperensche Courant 1980-2021 en Drielse Vertellingen 1984-2022 zijn gedigitaliseerd.
- In 2024 is een belangrijke aanvulling van het audiovisueel materiaal gedigitaliseerd van een honderdtal films en geluidsdragers (LP, single, cassette en tapes). Verder foto's uit de wederopbouwjaren (T0646 en 1425) en de gehele foto en glasnegatievencollectie Murman (T2261).
- Nieuw verwerkte kaarten, tekeningen en prenten werden direct gedigitaliseerd.
- In 2024 heeft het RAR een flinke aanvulling ontvangen op de collectie foto's van de Tielse fotograaf Jan Bouwhuis. Om en nabij de 200.000 opnamen uit de periode 2014-2023. Het RAR heeft het auteursrecht van deze foto's. Het bestand moet echter nog bewerkt worden in zal medio 2025 pas beschikbaar komen.
- In 2024 is het RAR lid geworden van de coöperatie READ-Coöp, de organisatie achter het programma Transkribus. Met behulp van Ai kan Transkribus oude handschriften lezen en omzetten naar hedendaags schrift. In 2025 gaat het RAR een project opstarten.
- Er zijn ca. 20 website geharvest en verwerkt in e-depot. Eerste website was van VVBeesd.nl

Projecten:
- Verbeterplan MAIS-Flexis
- Vervolgproject AVG in MAIS-Flexis
- Voorbereiding nieuwe website

Advisering:
- Een kennisdag gehouden in het gemeentehuis van Neder-Betuwe in april 2024;
- Reguliere advies overleggen met de contactorganisaties BVEB en de BvoWB;
- Periodieke afstemming met het Waterschap, inclusief advisering over hun Verseon migratieplan
- Er is over diverse onderwerpen geadviseerd aan onze klantorganisaties;
- Er is een kennisnotitie opgeleverd over het kwaliteitssysteem;
- Er zijn tests uitgevoerd met het importeren van verschillende soorten digitale informatie in het e-depot, waaronder websites en videotulen;
- Het RAR werkt samen met andere archiefdiensten aan het opstellen van een standard voor metadataschema voor het opslaan van videotulen, gebaseerd op de VNG's ORI schema (openraadsinformatie)
- MDTO is omarmd als uitwisselstandaard voor digitale informatie, zowel in woord (advies) als in daad (migratietraject);
- Vernietiging is technisch en procedureel ingericht in het e-depot.
- Het vormgeven en in samenwerking met webbouwer Omines ontwikkelen van een gemeenteviewer (loopt nog tot in 2025);
- Werkgroep MAIS-Flexis overleggen;

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

- Het opzetten en ontwikkelen van het processenhandboek van het RAR. Dit werd afgerond met een kwaliteitsweek in november;
- Het werken aan het migratietraject van 5 DMS'en van BvoWB naar het RAR;
    - Het voltooien van de metadataschema 's voor Culemborg, Neerijnen en Lingewaal;
    - Het nagenoeg afronden van de metadataschema 's voor Tiel en Geldermalsen;
    - Het op basis van Decos/JOIN Culemborg afstemmen van de exportstructuur naar MDTO, in meerdere iteraties (geleverde Access databases); Verdere professionalisering e-depotprocessen,
- Het opzetten van een verwerkingsplan om de digitale bouwdossiers Tiel 1945-2013 in definitieve, raadpleegbare staat te krijgen;
- Het RAR ontving als best practices in e-depot en DMS diverse overheden o.a. Ministerie van defensie en BHIC (Brabants Historisch Centrum), Gelders Archief

Afwijking van de doelen voor 2024 binnen het taakgebied Digitale Ontwikkeling:

- Digitalisering bijlagen bij huwelijksakten. Er is gekeken naar de mogelijkheden. De digitalisering vraagt echter aanpassingen in de inventarisatie en in het archiefbeheerssysteem. In 2025 wordt dit opgepakt en kan de digitalisering van de bijlagen over 1811-1851 naar verwachting beginnen.
- De concreet genoemde migratietrajecten (audio/videotulen van rechtsvoorgangers van West Betuwe en websites van rechtsvoorgangers West Betuwe) met West Betuwe zijn door personele wisselingen bij de BvoWB en een veranderende prioritering naar achter geschoven. Voornamelijk vanwege de focus op het grote migratietraject dat met de BvoWB is aangegaan wat betreft de uitplaatsing van vijf legacysystemen naar het RAR. Daar zitten drie systemen bij van de gemeente West Betuwe.

3. Inspectie

Onder dit taakgebied valt toezicht en inspectie. Inspectie en toezicht heeft tot doel de toetsing van de kwaliteit van het archief- en informatiebeheer aan wettelijke eisen en de veiligstelling van in de toekomst over te dragen wettelijk te bewaren archiefbescheiden.

De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied inspectie voor 2024 gerealiseerd:

- Uitvoeren van audits en thema-inspecties bij gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en het Waterschap Rivierenland ten aanzien van de eisen die vanuit archiefwet en -regelgeving aan de informatiehuishouding worden gesteld. Waaronder fysieke archiefruimtes, procesapplicaties en vervangingsbesluiten.
- Begeleiden van gemeenten bij de uitvoering van archiefwettelijke taken als overbrenging (incl. adviseren over openbaarheidsbeperkingen), uitplaatsing en vervreemding van archiefbescheiden
- Beoordelen van toegestuurde vernietigingslijsten
- Beantwoorden van inspectievragen, waaronder over conversie en migratie van digitale archiefbescheiden en inrichting van bewaartermijnen in procesapplicaties en zaaksystemen bij toepassing van de selectielijst
- Opstellen Jaarverslagen Archieftoezicht voor alle gemeenten en GR-en
- Uitvoeren tussentijdse inspectiegesprekken alsmede het Jaargesprek Archieftoezicht
- Themaonderzoek naar de verwachte impact van de nieuwe Archiefwet 20XX
- Deelname aan het Strategisch Informatieoverleg (SIO) van meerdere gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en het Waterschap Rivierenland
- Jaarlijkse update van het collectiehulpverleningsplan (CHV) van het RAR

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Afwijking van de doelen voor 2024 binnen het taakgebied Inspectie:

- Binnen dit taakgebied zijn alle doelen behaald.
- Wegens vertraging in het vaststellen van Archiefwet 20XX is het vertalen van uitgangspunten van nieuwe Archiefwet, Archiefbesluit en Archiefregeling naar inspectiebeleid nu gepland voor 2025 mits de wet aangenomen wordt.

4. Dienstverlening en educatie

Onder dit taakgebied valt de dienstverlening aan het publiek (studiezaal, beeldbank en online diensten). Daarnaast omvat dit taakgebied het organiseren van educatieve activiteiten, tentoonstellingen en in samenwerking met partners het erfgoed onder de aandacht brengen.

De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied dienstverlening voor 2024 gerealiseerd:

- Met onze bezoeklessen bereikten we in 2024 bij het RAR of op locatie 1567 leerlingen (2023: 1221). Dit waren 1144 leerlingen van het basisonderwijs (primair onderwijs) en 423 leerlingen van het voortgezet onderwijs. Met lessen als: reizen in de Tijd, Project keuzevrijheid (inclusief dilemmakaarten), Kunstmenu Buren, Kunstmenu West Betuwe, digilessen, Tylogie, Kunst en Cultuurroute Lingecollege)
- Sinds 2021 (Corona) is er een aanbod aan 6 digilessen beschikbaar op onze website. In 2024 werd dit aanbod met 2 lessen (Kinderboekenweek) uitgebreid en werd deze pagina 104 keer bekeken door 64 gebruikers. Er zijn 21 bestanden gedownload. Dit kan niet uitgesplitst worden per les.
- Onderzoekers faciliteren in hun onderzoek: actief begeleiden in de beschikbare bronnen en in het zoeken op onze website.
- Faciliteren en stimuleren samenwerking historische verenigingen uit het werkgebied van het RAR door het organiseren van periodiek overleg (2 x per jaar) met in totaal 17 deelnemende organisaties.
- Ontwikkeld educatieprogramma rondom kinderboek Stromend door de Tijd binnen het Regioplan.

Foto RAR: Presentatie van het boek Stromend door de Tijd

- Nieuw educatieprogramma ontwikkeld bij het thema van de Kinderboekenweek Lekker Eigenwijs.
- Samen met de historische kringen de MET promoten en gebruiken. In 2024 stond MET in Culemborg en Tricht.
- Vanuit CMK (Cultuur met Kwaliteit) gingen we verder met thematisch werken met de scholen. Ontwikkeld vraaggericht nieuw aanbod bij de thema's van de verschillende methodes. Samen met Zinder hebben we ICC-markt georganiseerd.
- De 80-jarige oorlog in het Rivierenland staat centraal in het educatieve spel Oranje versus Spanje. Dit is in 2023 ontwikkeld met subsidie vanuit het Cultuur en Erfgoedpact. In 2024

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025

hebben 175 leerlingen van 2HAVO en 3VWO, van het Lingecollege Tiel, het spel op school gespeeld onder begeleiding van een medewerker van het RAR.

- Meewerken aan maatschappelijke stages voor leerlingen van Lingecollege te Tiel en Wilhelminacollege te Culemborg
- In april bezochten 25 NT2 studenten van het ROC-RIVOR het RAR voor een presentatie en rondleiding.
- Vanuit het Cultuur en Erfgoedpact verder gewerkt aan het project 'Sprekende Herinneringen'. In 2024 heeft een team van 32 vrijwilligers geleerd hoe zij 'Oral history'-verhalen kunnen verzamelen. In totaal hebben zij 50 mensen geïnterviewd. Deze verhalen zijn gebruikt voor het maken van 14 podcasts en 6 vertelvoorstellingen.
- Rondom de Maand van de Geschiedenis met als thema Echt Nep is in samenwerking met lokale kunstenaarsverenigingen een tentoonstelling georganiseerd, waarin de kunstenaars op basis van de archiefstukken kunstwerken maakten.
- Op 2 november werd in samenwerking met HCC! Genealogie een Open dag georganiseerd. Tijdens diverse lezingen en rondleidingen hebben meer dan 400 personen kennis gemaakt met het RAR
- In de loop van het jaar werden diverse rondleidingen en lezingen georganiseerd. Daarmee hebben we ca. 2500 bezoekers van onze evenementen bereikt.
- Coördinatie van Erfgoedpact en Regioplan uitvoering

Foto RAR: Opening expositie Echt Nep 1

Afwijking van de doelen voor 2024 binnen het taakgebied Dienstverlening en Educatie:

- Binnen dit taakgebied zijn alle doelen behaald

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
FBV
ACCOUNTANTS+ADVISEURS

2.3 Wat heeft het gekost?

De behaalde resultaten binnen het archiefprogramma zijn per saldo gerealiseerd binnen de financiële kaders. Net als in 2023 hebben we hogere baten gegenereerd dankzij aanvullende dienstverlening op het gebied van archiefbeheer en toezichtstaken richting de GR-en en het Waterschap. Dit heeft geleid tot een positief saldo op de post directe archiefbeheerkosten van circa € 31.000.
Daarnaast is er een positief saldo op de post rente (circa € 45.000), veroorzaakt door de verandering in de rentestand, net als vorig jaar. Ook de post personeelskosten is per saldo positief, voornamelijk doordat zwangerschapsverlof en (langdurig) ziekteverzuim intern zijn opgevangen (circa € 46.000). Alleen op de posten die horen bij de eigen bedrijfsvoering, met name de post huisvesting, is per saldo een negatief resultaat behaald (circa € 52.000 negatief). De overschrijding op deze post is het gevolg van hogere lasten voor de reparatie van het dak en een verrekening als gevolg van een defecte energiemeter.

In het verslagjaar 2024 hebben zich uitsluitend incidentele, onvoorziene lasten voorgedaan in verband met de implementatie van de Wet Wijziging GR. De kosten hiervan zijn opgenomen onder de post onvoorzien. Verdere details hierover worden later in het jaarverslag toegelicht.

Al deze factoren samen hebben geleid tot een positief resultaat van € 67.468, -.

2.3.1 Baten en lasten over 2024

Hieronder is de programmaverantwoording 2024 in euro's weergegeven. Het volledige overzicht van de Baten en Lasten over 2024 is opgenomen in hoofdstuk 4.

	Rekening 2024			Begroting 2024		
Omschrijving programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Programma Archiefbeleid	€ 2.995.951	€ 214.800	-€ 2.781.151	€ 2.915.319	€ 117.792	-€ 2.797.527
Totaal programma's	**€ 2.995.951**	**€ 214.800**	**-€ 2.781.151**	**€ 2.915.319**	**€ 117.792**	**-€ 2.797.527**
Algemene dekkingsmiddelen	€ 0	€ 3.093.239	€ 3.093.239	€ 0	€ 3.051.877	€ 3.051.877
Overhead	€ 281.660	€ 0	-€ 281.660	€ 298.320	€ 0	-€ 298.320
Heffing VPB	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onvoorzien	€ 7.960	€ 0	-€ 7.960	€ 6.030	€ 0	-€ 6.030
Totaal overig	**€ 289.620**	**€ 3.093.239**	**€ 2.803.619**	**€ 304.350**	**€ 3.051.877**	**€ 2.747.527**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Reserve Weerstandsvermogen	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Reserve E-depot	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 10.000	**€ 10.000**
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 40.000	**€ 40.000**
Reserve Inventarisatie achterstanden	€ 0	€ 0	**€ 0**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Reserve Reperatie dak	€ 0	€ 45.000	**€ 45.000**	€ 0	€ 0	**€ 0**
Subtotaal mutaties reserves	**€ 0**	**€ 45.000**	**€ 45.000**	**€ 0**	**€ 50.000**	**€ 50.000**
Resultaat na bestemming			**€ 67.468**			**€ 0**

(In de saldokolommen geldt: - = nadelig en + = voordelig)

Over 2024 resteert er een positief saldo van € 67.468, - ten opzichte van de begroting. Dit betekent dat de realisatie van het programma archiefbeleid binnen de gestelde middelen is uitgevoerd. In dit verslag is een voorstel opgenomen voor een besluit tot bestemming van dit resultaat.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
FSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

2.3.2 Algemene dekkingsmiddel en onvoorzien

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de bijdrage per inwoner van de aangesloten gemeenten en de bijdrage van het Waterschap.

Bijdrage per inwoner

Voor het jaarverslag 2024 geldt zoals gebruikelijk de datum van 1 januari 2023 als peildatum voor het aantal inwoners. Het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten bedroeg op deze peildatum 234.595. Ten opzichte van 2023 is het aantal inwoners met 3.306 toegenomen ofwel met 1.43% gestegen. De toename is relatief gezien gelijk over alle deelnemende gemeenten.

In de begroting van 2024 is de bijdrage per inwoner van alle deelnemende gemeenten vastgesteld op € 12,16. Hieronder een overzicht met de bijdrage per gemeente. De totale lasten voor de deelnemende gemeenten voor het jaar 2024 bedragen in totaal € 2.851.877, -.

Gemeente	Inwoneraantal 1-1-2023	Inwoner-bijdrage 2024 in euro[2]
Buren	27.725	€ 337.042
Culemborg	29.729	€ 361.403
Maasdriel	26.020	€ 316.315
Neder-Betuwe	25.448	€ 309.361
Tiel	42.604	€ 517.920
West Betuwe	52.720	€ 640.896
Zaltbommel	30.349	€ 368.941
Totaal	**234.595**	**€ 2.851.877**

Dienstverleningsovereenkomst Waterschap Rivierenland (WSRL)

Met Waterschap Rivierenland is een dienstverleningsovereenkomst gesloten, waarin is vastgelegd dat het Regionaal Archief Rivierenland de archieven van de voormalige waterschappen beheert. In juni 2014 is, in verband met de aansluiting van SAB, een nieuwe 10-jarige overeenkomst met het waterschap afgesloten, met een stilzwijgende jaarlijkse verlenging.
In 2024 zijn gesprekken gestart om tot een nieuwe langdurige overeenkomst te komen. Deze nieuwe overeenkomst zal in 2025 ingaan voor een periode van 10 jaar. De kosten voor advies, toezicht en conservering zijn in deze overeenkomst niet opgenomen in de prijs per strekkende meter, maar worden jaarlijks afzonderlijk met het waterschap afgerekend.

De totale lasten voor het waterschap in 2024 bedragen € 241.362, -.

Onvoorzien

Onvoorziene uitgaven in 2024 zijn opgenomen onder de post onvoorzien. In het verslagjaar betreft dit de kosten die voortvloeien uit het regionale proces voor de implementatie van de wijzigingen in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR).
Net als in 2023 waren bij het opstellen van de begroting voor 2024 de externe advieskosten nog niet bekend en dus niet opgenomen in de begroting. De kosten van het externe adviesbureau zijn daarom geboekt onder de post onvoorzien. In totaal gaat het om € 7.960, - aan advieskosten, wat leidt tot een overschrijding van deze post. De oorspronkelijke begroting voor onvoorzien was € 6.030, -.

[2] Bijdrage per gemeenten worden afgrond op hele euro's.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
HBV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

2.3.3 Overzicht van de kosten van overhead

Met ingang van 2018 is het taakveld Overhead[3] een verplicht onderdeel en moeten de kosten van Overhead afzonderlijk in de Programmaverantwoording worden gepresenteerd. Het taakveld Overhead is nader onderverdeeld in:

- lasten gemeentelijke overheadfuncties (i.c. programma archiefbeleid);
- lasten 'eigen overhead' (personeelskosten directie, management en ondersteuning).

Taakveld overhead	Realisatie 2024	Begroting 2024
Lasten gemeentelijke overhead functie	€ 3.003.911	€ 2.921.349
"Eigen overhead"	€ 281.660	€ 298.320
Totaal lasten	**€ 3.285.571**	**€ 3.219.669**
Bijdragen gemeentelijke overhead functie	€ 3.308.039	€ 3.169.669
Totaal baten	**€ 3.308.039**	**€ 3.169.669**

2.3.4 Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 is de vennootschapsbelasting ook van toepassing voor decentrale overheden. Het RAR staat op het standpunt dat er geen VpB-plicht geldt voor het RAR. De belastingdienst geeft per brief, d.d. 4 juli 2019, aan dat het RAR niet belastingplichtig is voor de VpB. Voor de jaren 2016, 2017 en 2018 zal de belastingdienst geen aanslagen VpB opleggen. Vanaf het jaar 2019 e.v. wordt door het RAR geen uitnodiging tot het doen van aangifte VpB gedaan. Mede doordat er geen wijzigingen ophanden zijn in onze activiteiten, is het onze verwachting dat er in de nabije toekomst geen verandering zal zijn die wel leidt tot een VpB-plicht voor het RAR.

2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op Regionaal Archief Rivierenland. De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT) schrijft voor dat voor topfunctionarissen de bezoldigingsgegevens openbaar worden gemaakt in de jaarrekening. In de overzichten hieronder zijn de openbaar te maken bezoldigingsgegevens opgenomen. Het voor Regionaal Archief Rivierenland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000, -, zijnde het algemeen bezoldigingsmaximum.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
FBV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

[3] *Elke GR is verplicht de baten en lasten te splitsen in de voorgeschreven taakvelden, in zowel de begroting als de jaarrekening. Art. 58a Wgr lid2 sub bepaalt dat de Informatie voor derden (IV-3) indeling en dus de taakveldindeling conform de gemeentelijke indeling geldt bij een gemeenschappelijke regeling van gemeente en provincie. Het overzicht van geraamde baten en lasten van de taakvelden is een verplichte paragraaf. Voor het RAR is het Overzicht van geraamde baten en lasten van het taakveld Overhead 0.4 verplicht.*

Hieronder de DB- en AB leden van het Regionaal Archief Rivierenland in 2024.

Naam	Functie	Periode	Bezoldiging/ Onbezoldigd
R. van Stappershoef	DB- en AB-lid	09-07-2024 t/m 31-12-2024	Onbezoldigd
D. Bijvoet-de Wit	DB- en AB-lid	01-01-2024 t/m 31-12-2024	Onbezoldigd
C.A.H. Zondag	DB- en AB-lid	01-01-2024 t/m 30-09-2024	Onbezoldigd
K. A. Maier	DB- en AB-lid	21-11-2024 t/m 31-12-2024	Onbezoldigd
W. Kosterman	AB-lid	01-01-2024 t/m 09-07-2024	Onbezoldigd
K. A. Maier	AB-lid	01-01-2024 t/m 21-11-2024	Onbezoldigd
M.A. Klein	AB-lid	01-01-2024 t/m 31-12-2024	Onbezoldigd
R. Dijkstra	AB-lid	01-01-2024 t/m 31-12-2024	Onbezoldigd
M.A. de Raaf	AB-lid	01-01-2024 t/m 21-11-2024	Onbezoldigd
A.A.M.J. Walraven	AB-lid	21-11-2024 t/m 31-12-2024	Onbezoldigd
W. de Graaff	AB-lid	21-11-2024 t/m 31-12-2024	Onbezoldigd

Hieronder zijn de leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking vermeld in 2024 en 2023. Naast deze topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gegevens 2024 **bedragen x € 1**	Mw. E. Kok-Majewska	**Mw. L.A. Kil**
Functiegegevens[5]	Directeur Streekarchivaris	Adjunct-Directeur
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0	1,0
Dienstbetrekking?[8]	ja	ja
Bezoldiging[9]		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 115.683	€ 89.896
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.544	€ 14.135
Subtotaal	€ 132.227	€ 104.031
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	€ 233.000	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 132.227	€104.031
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan[12]	N.v.t. N.v.t. N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling[13]	N.v.t.	N.v.t.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Gegevens 2023				
bedragen x € 1	Mw. E. Kok-Majewska		Mw. L.A. Kil	
Functiegegevens	Directeur Streekarchivaris		Adjunct-Directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12		01/01 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0	
Dienstbetrekking?	ja		ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 105.285		€ 78.317	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.729		€ 13.191	
Subtotaal	*€ 121.014*		*€ 91.508*	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000		€ 223.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	*€ 121.014*		*€ 91.508*	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.	

2.3.6 Overige verplichte toelichting

RAR is voor de gemeenten een Verbonden Partij

Voor de gemeente is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft een Verbonden Partij. Het RAR is voor de gemeenten een Verbonden Partij.

Beleidsindicatoren en effecten van de betrokkenheid van de Verbonden Partij

In artikel 8b van het Besluit Begroting en Verantwoording staat dat het programma en de verantwoording de volgende aspecten moeten bevatten: *"De doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten, ten minste moeten worden toegelicht aan de hand van de bij ministeriele regeling vastgestelde beleidsindicatoren."*
Dit is niet van toepassing voor het RAR omdat er voor de maatschappelijke effecten van het RAR geen verplichte indicatoren zijn voorgeschreven.

Overzicht van incidentele baten en lasten 2024

In het verslagjaar 2024 hebben zich naast de punten genoemd onder de post onvoorzien, ook nog een aantal incidentele baten en lasten voorgedaan op de post huisvesting (de reparatie van het dak, een defecte energiemeter en de btw-suppletie uit voorgaande jaren). Er zijn hierdoor per saldo geen overschrijdingen ontstaan op de begroting en bovenstaande punten zijn incidenteel van aard.

2.3.7 Controleverklaring

De controleverklaring van de accountant is bijgevoegd in bijlage 3.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
HSV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

3 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) stelt regels aan welke paragrafen er in het jaarverslag moeten zijn en wat daarin aan de orde komt.

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van een aantal beheeraspecten. Ze gaan over onderwerpen die in de jaarrekening terug te vinden zijn en waaraan politieke of financiële risico's verbonden zijn. De paragrafen geven het algemeen bestuur en de raden van de deelnemende gemeenten nader inzicht in de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling RAR.

De volgende paragrafen zijn opgenomen:
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

a) de **benodigde** weerstandscapaciteit, zijnde alle risico's waarvoor geen directe maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie en
b) de **beschikbare** weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

De doelen van het RAR, met betrekking tot het weerstandsvermogen en risicobeheersing, zijn als volgt geformuleerd:
- we zorgen voor een solide financieel beleid met een transparant inzicht in de kosten en geldstromen;
- we zorgen voor een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming;
- onze planning- en control cyclus is zo ingericht dat het DB en het AB de sturings- en verantwoordingsinformatie krijgen die ze nodig hebben.

Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor het risicomanagement:
- het RAR wil de continuïteit van de organisatiedoelen waarborgen en de vermogenspositie beschermen;
- het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten;
- tegelijkertijd streeft het RAR naar het zo laag mogelijk houden van de algemene reserve.

In 2023 zijn aan de hand van een uitgebreide risicosessie actuele risico's voor het RAR geïdentificeerd en is het rapport Risicomanagement & Weerstandsvermogen uit 2020 onder de loop genomen. De uitkomsten uit deze sessies zijn vastgelegd in de Beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2024 – 2028, van datum 24-11-2023. In de bijlage is deze nota toegevoegd. Hieronder treft u een samenvatting van de uitkomsten uit deze nota. De inhoudelijke toelichting op de risico's is te vinden in de beleidsnota in de bijlage 2.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
FBV
ACCOUNTANTS+ADVISEURS

Het weerstandsvermogen wordt berekend door de uitkomst van de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de uitkomst van de benodigde weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\textbf{beschikbare} \text{ weerstandscapaciteit (middelen)}}{\textbf{benodigde} \text{ weerstandscapaciteit (risico's)}}$$

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, is vastgesteld welke ratio het RAR nastreeft. Hiertoe is gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

De geldende ratio van het weerstandsvermogen is door het Algemeen Bestuur van het RAR in 2014 vastgesteld op minimaal 1. Het RAR streeft zodoende naar een weerstandsvermogen welke minimaal **voldoende** is.

Benodigd weerstandscapaciteit (risico's) anno 2024

Hieronder de identificeerde risico's met de omvang van hun capaciteit op basis van het restrisico en kansberekening.

Risico	Kans	Verwachtingswaarde	Capaciteit
Politiek bestuurlijk en maatschappelijk Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Afhankelijkheid specialistische leveranciers	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Calamiteiten met schade aan gebouw en archief	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Cybercriminaliteit	0,4	€ 100.000	€ 40.000
Juridisch Naleven van de wet- en regelgeving	0,2	€ 50.000	€ 10.000
Totaal aan risico's			**€ 200.000**

Beschikbaar weerstandscapaciteit (middelen) anno 2024

Hieronder de stand van de beschikbare middelen in 2024 om niet begrote kosten te dekken. Hierin dient de algemene reserve (ofwel weerstandsvermogen) als buffer ter afdekking van risico's en om incidentele tegenvallers op de vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemming (doelstelling) is gegeven en derhalve voor het realiseren van die doelstelling geoormerkt is. Hierin is een onderscheid tussen beklemde en de niet-beklemde bestemmingsreserves. Waarbij de beklemde reserves geen onderdeel kunnen uitmaken van de beschikbare weerstandscapaciteit.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

	Beklemmend/ niet beklemmend	Stand 1-1-2024	Mutaties	Stand 31-12-2024
Reserve Weerstandsvermogen		€ 211.000	€ 0	€ 211.000
Reserve E-depot	niet beklemde reserve	€ 58.021	€ 0	€ 58.021
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	niet beklemde reserve	€ 200.848	€ 0	€ 200.848
Reserve Website	beklemde reserve	€ 100.000	€ 0	€ 100.000
Reserve Dak reparatie	beklemde reserve	€ 45.000	-€ 45.000	€ 0
Totaal reserves		**€ 614.870**		**€ 569.870**
Totaal reserves weerstandscapaciteit		**€ 469.870**		**€ 469.870**

Conclusie is dat het weerstandsvermogen in 2024 **voldoende** is geweest voor het opvangen van de risico's.

3.1.2 Kengetallen

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft een aantal kengetallen in de begroting verplicht gesteld. De verplichte kengetallen van het RAR staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2024
1A Netto schuldquote	148	136	149
1B Netto schuldquote gecorr. alle verstrekte leningen	148	136	149
2 Solvabiliteitsratio	7	8	6
3 Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4 Structurele exploitatieruimte	2	2	0
5 Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Dit kengetal is al enkele jaren dalende, hetgeen positief is voor de financiële positie van het RAR.

De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin het RAR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit kengetal is stabiel hoog, hetgeen positief is voor de financiële positie van het RAR.

De structurele exploitatiecapaciteit helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte het RAR heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Dit kengetal is neutraal dus het RAR is stabiel in het dragen van de eigen lasten.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
FBV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf kapitaalgoederen betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat tenminste de goederen gebouwen.

Van deze kapitaalgoederen wordt het volgende aangegeven:
a. het beleidskader;
b. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
c. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

3.2.1 Afschrijving

In de staat van activa zijn de investeringen en afschrijvingen opgenomen van de gebouwen en overige materiële vaste activa (inventaris en ICT). Voor de gebouwen betreft het de investeringen voor de nieuwbouw en de investering voor de uitbreiding van het archiefdepot. De investeringen in gebouwen worden op basis van annuïteiten afgeschreven. Voor de overige materiële vaste activa betreft het investeringen in onder andere (kantoor gerelateerde) inventaris en ICT-middelen. De afschrijving hiervan gebeurt op basis van lineaire afschrijving met de volgende afschrijftermijnen:

- Inventaris 10 jaar
- ICT-middelen 4 jaar

3.2.2 Onderhoudsplan en kosten van onderhoud

Regulier en groot onderhoud aan het gebouw en haar installaties gebeurt door de VvE op basis van het meerjarenonderhoudsplan. Het meerjarenonderhoudsplan is in 2023 herijkt op de huidige situatie en laatste uitganspunten. Jaarlijks wordt er door het RAR een bedrag gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening van de VvE ten behoeve van de uitvoering van reguliere en geplande groot onderhoud. In 2024 was dit een bedrag van € 113.100, -.

3.3 Financiering

In de paragraaf financiering komen, zoals de naam al aangeeft, de aspecten rond de financiering aan de orde. In dit kader is het verplicht onder meer te voldoen aan de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO).

3.3.1 Geldleningen

De geldleningen bestaan uit middelen in rekening-courant en corresponderende depositorekeningen. In 2008 zijn twee vaste geldleningen voor de toenmalige nieuwbouw afgesloten. Deze zijn in 2009 opgenomen. Omdat de investeringskosten voor de nieuwbouw lager uit zijn gevallen, is de depotuitbreiding met een deel van de overblijvende financiële middelen gefinancierd.

3.3.2 Rentelasten, renteresultaat en toerekening van rente

De aan het programma toe te rekenen rente wordt bepaald door de externe rente die bestaat uit de rente die wordt betaald over afgesloten leningen.

Beide leningen zijn annuïteitenleningen met een vaste rente gedurende de gehele looptijd.
Lening A heeft een hoofdsom van € 2 miljoen en een looptijd van 20 jaar. De rente is gedurende de gehele looptijd 4,73%. Lening B heeft een hoofdsom van € 8 miljoen en een looptijd van 40 jaar. De rente is gedurende de gehele looptijd 4,78%. In de toerekening van rente aan de investeringen wordt uitgegaan van 4,75%.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
PSV

3.3.3 Kapitaallasten

De looptijd en de aflossing van de beide leningen lopen gelijk aan de kapitaallastenberekening voor de investering van de nieuwbouw.

3.3.4 EMU-saldo

Het EMU-saldo is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking, uitgedrukt in geld, van een overheid die lid is van de Europese Monetaire Unie (EMU). Berekening van het EMU -saldo van het RAR is als volgt:

Berekening EMU-saldo	Realisatie 2024	Begroting 2024
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, art 17c)	€ 22.468	-€ 50.000
Afschrijvingen ten laste van exploitatie	-€ 180.156	-€ 209.000
Uitgaven aan investeringen in (im)-materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	€ 99.165	€ 37.400
Betalingen ten laste van de voorzieningen	-€ 15.242	-€ 15.743
Berekend EMU-saldo	**-€ 73.765**	**-€ 237.343**

3.3.5 Financieringspositie

Financieringsbehoefte	Realisatie 2024	Begroting 2024
A. Investeringen netto	€ 99.165	€ 37.400
B. Afschrijvingen -/-	-€ 180.156	-€ 209.000
C. Aflossingen leningen	€ 257.705	€ 257.705
Nieuw op te nemen leningen	€ 0	€ 0
Vaste schuld 31-12	€ 7.097.472	€ 7.097.472

Kasgeldlimiet

Berekening kasgeld	Realisatie 2024	Begroting 2024
Totale lasten c.q. begrotingstotaal	€ 3.285.571	€ 3.219.669
Percentage regeling	8,5%	8,5%

Berekening kasgeld	Realisatie 2024	Begroting 2024
Totale lasten c.q. begrotingstotaal	€ 3.285.571	€ 3.219.669
Percentage regeling	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet	€ 279.274	€ 273.672

De kasgeldlimiet wordt berekend op basis van 8,5% van het begrotingstotaal. Het RAR zal, gelet op de goede liquiditeitspositie, geen gebruik hoeven te maken van de kasgeldlimiet.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

3.3.6 Renterisico leningen

Om de (rente)risico's op de leningenportefeuille te beheren, is de renterisiconorm van toepassing. Deze norm heeft als uitgangspunt dat de aflossingen en/of renteherziening in enig jaar nooit meer mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Deze norm is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO).

Renterisico	Realisatie 2024	Begroting 2024
1 Renteherzieningen op vaste schuld	€ 0	€ 0
2 Aflossingen	€ 257.705	€ 257.705
3 Renterisico (1+2)	€ 257.705	€ 257.705
4 Renterisico norm	€ 657.114	€ 643.934
5a Ruimte onder renterisiconorm (4<3)	€ 399.409	€ 386.228
5b Overschrijding renterisiconorm (3>4)	€ 0	€ 0

In de tabel is te zien dat het RAR over 2024 ruimschoots binnen de gestelde norm blijft.

Berekening renterisiconorm	Realisatie 2024	Begroting 2024
4 Totale lasten	€ 3.285.571	€ 3.219.669
4b Norm	20%	20%
4 Renterisico norm	€ 657.114	€ 643.934

3.4 Bedrijfsvoering

3.4.1 Financiële rechtmatigheid

Het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) moet zich kunnen verantwoorden ten aanzien van de rechtmatigheid van de uitvoering van het financiële beheer. Rechtmatigheid vertelt of het beleid wordt gevoerd in overeenstemming met de interne en externe regelgeving. Het Dagelijks Bestuur van het RAR is verplicht te waarborgen dat het financieel beleid aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. Om dit beter vorm te geven, is een tweetal documenten opgesteld en geïmplementeerd in de organisatie, te weten:

- de financiële verordening Regionaal Archief Rivierenland 2023 inclusief het addendum;
- het controleplan rechtmatigheid.

Deze documenten zijn behandeld en vastgesteld in het Algemeen bestuur van 23-11-2023 met uitzondering van het addendum op de financiële verordening deze is vastgesteld op 21-11-2024 door het Algemeen bestuur.

Met deze documenten wordt beoogd om bij te dragen aan:

- een adequate inrichting van de organisatie passend bij rechtmatigheid, zoals waar mogelijk functiescheidingen en meer interne controle op uitvoering van taken;
- een betere uitvoering en interne beheersing van de werkzaamheden, zoals het efficiënt vastleggen van goedkeuringen in de processen;
- meer inzicht in de rechtmatigheid van (financiële) rechtshandelingen, zoals inzicht en bewustwording van rechtmatigheid waarbij expliciet aandacht is voor frauderisico's.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
FBV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals is vastgesteld in het normenkader. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording ingaat op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties.
- De financiële rechtmatigheid betrekking heeft op:
    - het voorwaardencriterium: *ofwel, zijn de transacties verricht in overeenstemming met de wet- en regelgeving?*
    - het begrotingscriterium: *ofwel passen de transacties binnen de geautoriseerde begroting?*
    - en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium: *zijn de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen, getoetst ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving?*
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening inclusief addendum. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 97.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen.
    - Een rapporteringstolerantie van 1% (zijnde € 32.000) is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Hieronder zijn, aan de hand van de "Monitor rechtmatigheidsverantwoording", de geconstateerde afwijkingen per criterium opgenomen met daaronder een toelichting per afwijking.

Toetsingscriterium voor de rechtmatigheidsverantwoording	
Begrotingscriterium	€ 80.632
Overschrijding exploitatiebudgetten programma archiefbeleid (begroot versus werkelijk)	*€ 80.632*
Overschrijding investeringsbudgetten	*€ 0*
Niet geautoriseerde reserve mutaties	*€ 0*
Voorwaardecriterium	€ 0
Geen afwijkingen geconstateerd	
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	€ 0
Geen afwijkingen geconstateerd	
Totaal rechtmatigheidsfouten	**€ 80.632**
Verantwoordingsgrens	€ 97.000
3% van de totale lasten	
Niet onrechtmatige begrotingsafwijkingen	€ 97.008
*Begrotingsafwijkingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde baten en daarmee **niet onrechtmatig** zijn. (als gevolg van artikel 3.2 van de financiële verordening Regionaal Archief Rivierenland 2023)*	
Saldo resterende rechtmatigheidsfouten	**€ 0**
Nader toe te lichten in de Rechtmatigheidsverklaring	

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Conclusie en toelichting op de afwijkingen
Er is enkel op het begrotingscriterium een afwijking geconstateerd. Het betreft hier een begrotingsoverschrijding op het programma archiefbeleid van € 80.632, - en daarmee boven de rapporteringstolerantie, wat dus vraagt om een toelichting in deze paragraaf.

De overschrijding in lasten is het gevolg van een overschrijding in de post huisvesting. Er hebben zich in 2024 een aantal incidentele baten en lasten voorgedaan op de post huisvesting (de reparatie van het dak, een defecte energiemeter en de btw-suppletie uit voorgaande jaren).
Het saldo totaal van rechtmatigheidsfouten zit onder de verantwoordingsgrens en hoeft niet opgenomen te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.
Daarnaast zijn er op het programma archiefbeleid ook extra baten in 2024 gerealiseerd, te weten € 97.008 hogere baten dan begroot. Deze baten compenseren de extra lasten op het programma archiefbeleid en mogen in mindering worden gebracht als zijnde "niet onrechtmatige begrotingsafwijkingen". Hiermee is de begrotingsafwijking dan ook niet onrechtmatig.

3.4.2 Interne controle op de financiële bedrijfsvoering
Sinds 2023 zijn er, ter bevordering van de rechtmatigheid, aanvullende interne controles ingevoerd op de bedrijfsvoeringprocessen die financieel van invloed zijn. Deze interne controle biedt inzicht in de rechtmatigheid van (financiële) rechtshandelingen. Uit de interne controle die in 2024 werd uitgevoerd op de financieel significante processen, blijkt dat deze controles de rechtmatigheid en getrouwheid van de verantwoordde financiële transacties ondersteunen. Er zijn geen significante afwijkingen geconstateerd in de onderzochte processen, wat de betrouwbaarheid van de financiële verslaglegging verder benadrukt.

3.4.3 Ontwikkelingen formatie en personeelskosten
De formatie van het RAR bestond op 31 december 2024 uit de volgende fte's:

Functie en aantal Fte	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2024
Directeur/streekarchivaris	1,00	1,00	1,00
Adjunct-directeur	1,00	1,00	1,00
Ondersteuning	0,56	0,56	0,56
Medewerkers	20,63	21,07	20,40
Totaal	**23,19**	**23,63**	**22,96**

Er is een lichte groei in het aantal fte's door de aanvullende dienstverlening in archiefbeheer.

3.4.4 Ziekteverzuim
Het ziekteverzuim is sinds enkele jaren zeer laag bij het RAR. In 2024 is deze echter wat gestegen, maar nog niet zorgwekkend (zeker in vergelijking met het landelijk gemiddelden). Het overall ziekteverzuim-percentage over 2024 was 3,34% (2023: 1,99%). Dit verzuimcijfer bestaat uit kortdurend en langdurig verzuim. Voor 2024 was het kortdurend ziekte verzuim 1,63% (2023: 1,03%) en het langdurig en extra langdurig ziekteverzuimpercentage 1,71% (2023: 0,96%).

3.4.5 Ziektevervanging
Verzuim werd in eerste instantie opgevangen in de eigen organisatie, vooral het kortdurende verzuim. Er was voor 2024 voor een bedrag van € 24.800, - (2023: € 21.400, -) rekening gehouden met vervanging wegens ziekte (1,5% van de loonsom). Hiervan is echter maar een bedrag van circa

VOOR WAARMERK BIJ VERKLARING D.D. 20 MAART 2025 FBV ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

€ 2.500, - besteed aan ziektevervanging. Dit is gebuikt bij vervanging voor langdurig verzuim, want juist bij langdurig ziekteverzuim is ziektevervanging effectief en efficiënt.

3.4.6 Inhuur personeel

Inhuur van personeel vindt deels plaats binnen het bestaande loonkostenbudget uit de vrijval van personeelskosten van niet of niet direct ingevulde vacatures. Daarnaast is in de begroting 2024 een bedrag van € 36.700, - opgenomen voor inhuur van tijdelijk personeel. In 2024 is er zoals hierboven gemeld een bedrag van €2.500 besteed aan tijdelijk personeel ten behoeve van ziektevervanging.

3.4.7 Werkzaak

Bij start van het jaar 2024 was 1,36 fte aan medewerkers door het RAR ingezet via Werkzaak. Dit is gedurende het jaar, als gevolg van tijdelijke vervanging omhooggegaan naar 2,07 fte. Dit is circa 9% van de totale formatie. Deze medewerkers zijn ingezet op dienstverleningstaken zoals het ophalen van de archiefstukken uit de depots voor de afdeling S-o-D en de studiezaal, maar ook op de facilitaire ondersteuning en materiele verzorging van het archief. En tijdelijk op de receptie.

3.4.8 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Het RAR dient vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in de begroting in te gaan op de jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Onder arbeidsrechtelijke verplichtingen worden verstaan de aanspraken op toekomstige uitkeringen door huidig dan wel voormalig personeel. Het BBV schrijft voor dat jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume via de exploitatie moeten lopen. Als de verplichtingen niet van een vergelijkbaar volume zijn, dan moet hiervoor een voorziening worden getroffen. Bij het RAR is daarvan geen sprake.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Jaarrekening 2024

In dit deel:

- Hoofdstuk 4: Baten en Lasten 2024
- Hoofdstuk 5: Balans 31-12-2024
- Hoofdstuk 6: Rechtmatigheidsverantwoording
- Bijlagen

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

4 Baten en Lasten 2024

4.1 Overzicht van de baten en lasten 2024

	Rekening 2024			Begroting 2024			Rekening 2023		
Omschrijving programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Archiefbeleid									
Programma Archiefbeleid	€ 186.635	€ 122.213	-€ 64.422	€ 207.660	€ 103.550	-€ 104.110	€ 229.265	€ 209.807	-€ 19.458
Personeelskosten - programma	€ 1.355.122	€ 20.601	-€ 1.334.521	€ 1.357.610	€ 0	-€ 1.357.610	€ 1.308.146	€ 1.278	-€ 1.306.868
Overige personeelskosten	€ 54.068	€ 0	-€ 54.068	€ 59.810	€ 0	-€ 59.810	€ 36.674	€ 1.929	-€ 34.745
Huisvestingskosten	€ 1.076.192	€ 16.896	-€ 1.059.296	€ 952.129	€ 14.242	-€ 937.887	€ 894.264	€ 14.351	-€ 879.913
Organisatie, beheer & administratie	€ 50.988	€ 0	-€ 50.988	€ 46.460	€ 0	-€ 46.460	€ 59.786	€ 0	-€ 59.786
Automatiseringskosten	€ 271.995	€ 19.284	-€ 252.711	€ 281.410	€ 0	-€ 281.410	€ 194.278	€ 11.399	-€ 182.879
Rente- en financiering	€ 951	€ 35.806	€ 34.855	€ 10.240	€ 0	-€ 10.240	€ 842	€ 20.831	€ 19.988
Totaal programma's	**€ 2.995.951**	**€ 214.800**	**-€ 2.781.151**	**€ 2.915.319**	**€ 117.792**	**-€ 2.797.527**	**€ 2.723.256**	**€ 259.595**	**-€ 2.463.661**
Algemene dekkingsmiddelen	€ 0	€ 3.093.239	€ 3.093.239	€ 0	€ 3.051.877	€ 3.051.877	€ 0	€ 2.784.448	€ 2.784.448
Overhead									
Personeelskosten - overhead	€ 281.660	€ 0	-€ 281.660	€ 298.320	€ 0	-€ 298.320	€ 259.514	€ 0	-€ 259.514
Heffing VPB	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onvoorzien	€ 7.960	€ 0	-€ 7.960	€ 6.030	€ 0	-€ 6.030	€ 14.120	€ 0	-€ 14.120
Totaal overigen	**€ 289.620**	**€ 3.093.239**	**€ 2.803.619**	**€ 304.350**	**€ 3.051.877**	**€ 2.747.527**	**€ 273.635**	**€ 2.784.448**	**€ 2.510.813**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Reserve Weerstandsvermogen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Reserve E-depot	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 10.000	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 0
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 40.000	€ 40.000	€ 0	€ 27.787	€ 27.787
Reserve Inventarisatie achterstanden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Reserve Reperatie dak	€ 0	€ 45.000	€ 45.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Subtotaal mutaties reserves	**€ 0**	**€ 45.000**	**€ 45.000**	**€ 0**	**€ 50.000**	**€ 50.000**	**€ 0**	**€ 27.787**	**€ 27.787**
Resultaat na bestemming			€ 67.468			€ 0			€ 74.938

(In de saldokolommen geldt: - = nadelig en + = voordelig)

4.2 Toelichting op de baten en lasten over 2024

Omschrijving programma	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil
Programma archiefbeleid			
Directe archiefbeheerkosten	€ 64.422	€ 104.110	€ 39.688
Personeelskosten	€ 1.334.521	€ 1.357.610	€ 23.089
Overige personeelskosten	€ 54.068	€ 59.810	€ 5.742
Huisvestingskosten	€ 1.059.296	€ 937.887	-€ 121.409
Organisatie, beheer en administratie	€ 50.988	€ 46.460	-€ 4.528
Automatiseringskosten	€ 252.711	€ 281.410	€ 28.699
Rente en financiering	-€ 34.855	€ 10.240	€ 45.095
Totaalprogramma	**€ 2.781.151**	**€ 2.797.527**	**€ 16.376**
Algemene dekkingsmiddelen	€ 3.093.239	€ 3.051.877	-€ 41.362
Overhead			
Personeelskosten overhead	-€ 281.660	-€ 298.320	-€ 16.660
Heffing VPB	€ 0	€ 0	€ 0
Onvoorzien	-€ 7.960	-€ 6.030	€ 1.930
Totaal overig	**€ 2.803.619**	**€ 2.747.527**	**-€ 56.092**
Saldo van baten en lasten	**€ 22.468**	**-€ 50.000**	**-€ 72.468**
Saldo van de toevoegingen/onttrekkingen reserves	€ 45.000	€ 50.000	€ 5.000
Saldo Resultaat na bestemming	**€ 67.468**	**€ 0**	**-€ 67.468**

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
PSV

Over 2024 is op het programma archiefbeleid een batig saldo gerealiseerd van € 67.468, -. Dit is als volgt te verklaren:

+	**Directe archiefbeheerkosten** Een positief resultaat op de directe archiefbeheerkosten. Dit resultaat is vooral te verklaren door hogere inkomsten uit archiefbeheer door extra dienstverlening.	€	**31.050, -**
+	**Personeelskosten** Een positief resultaat. Dit komt met name doordat we zo veel mogelijk intern zwangerschapsverlof en langdurig ziekteverzuim hebben opgevangen.	€	**45.491, -**
-	**Bedrijfsvoering: Huisvesting, organisatie, beheer en automatisering** Per saldo een negatief resultaat. Dit is het gevolg van een aantal incidentele baten en lasten op de post huisvesting: - de btw-suppletie van voorgaande jaren die mogelijk werd door het doorvoeren van een btw-administratie bij onze VvE, was een meevaller op de post huisvesting. - de reparatie van het dak viel tegen en de kosten waren hoger dan de reserve die hiervoor bestemd was. Deze overschrijding valt op de post huisvesting. - de kosten van elektra uit voorgaande jaren welke nog niet in rekening was gebracht als gevolg van een defecte energiemeter. De defecte meter kwam eind vorig jaar pas aan het licht.	-/- €	**52.238, -**
+	**Rente** Door de verandering in rentestand zijn de inkomsten op rente hoger dan begroot voor 2024.	€	**45.095, -**
-	**Onvoorzien** Net als vorig jaar zijn uit de kosten voor externe ondersteuning bij de wijziging van de Wet GR opgenomen onder de post onvoorzien. Deze kosten waren ook in 2024 niet voorzien in de begroting. Deze kosten geven een overschrijding op de post onvoorzien.	-/- €	**1.930, -**
		€	**67.468, -**

Bovenstaande zaken, met uitzondering van de aanvullende dienstverlening in archiefbeheer, zijn incidenteel van aard.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
FBV
ACCOUNTANTS- ADVISEURS

5 Balans

5.1 Balans op 31 december 2024

(voor winstbestemming)

	31-12-2024		31-12-2023	
ACTIVA				
Materiele vaste activa				
Gebouwen en terreinen	5.279.001		5.436.270	
Inventaris	75.592		10.058	
ICT	70.494		59.750	
		5.425.087		5.506.078
Vlottende activa				
Vorderingen				
Debiteuren	27.688		50.204	
Overlopende activa	14.828		17.289	
		42.516		67.493
Liquide middelen		2.986.588		3.065.499
Totaal activa		8.454.190		8.639.069
PASSIVA				
Eigen Vermogen				
Reserves	569.870		569.869	
Resultaat boekjaar	67.468		74.938	
		637.338		644.808
Vreemd vermogen		331.979		347.221
Langlopende schulden		6.826.540		7.097.472
Kortlopende schulden				
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden	270.932		257.705	
Crediteuren	275.468		26.288	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	60.374		229.557	
Overlopende passiva	51.560		36.018	
		658.334		549.569
Totaal passiva		8.454.191		8.639.069

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.

20 MAART 2025

ACCOUNTANTS & ADVISEURS

5.2 Toelichting balans 31 december 2024

5.2.1 Vaste activa

Omschrijving	Aanschaf-waarde op 1-1-2024	Mutaties 2024	Cum. Afschrijving t/m 2023	Boekwaarde 1-1-2024	Afschrijving 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Nieuwbouw	€ 6.688.513		€ 1.993.026	€ 4.695.487	€ 128.810	€ 4.566.677
Uitbreiding 2017	€ 888.143		€ 147.360	€ 740.783	€ 28.458	€ 712.324
Inventaris	€ 10.058	€ 66.540	€ 0	€ 10.058	€ 1.006	€ 75.592
ICT	€ 119.816	€ 32.625	€ 60.065	€ 59.750	€ 21.882	€ 70.494
TOTAAL	**€ 7.706.529**	**€ 99.165**	**€ 2.200.451**	**€ 5.506.078**	**€ 180.156**	**€ 5.425.087**

5.2.2 Vlottende activa

	31-12-2024	31-12-2023
Vorderingen		
Debiteuren, waarvan:	€ 27.688	€ 50.204
vorderingen op openbare lichamen	*€ 27.188*	*€ 45.133*
vorderingen overig	*€ 500*	*€ 5.071*
Totaal vorderingen	**€ 27.688**	**€ 50.204**
Overlopende activa		
Rente nog te ontvangen	€ 9.160	€ 8.103
Vooruitbetaalde bedragen	€ 5.668	€ 9.186
Totaal overlopende activa	**€ 14.828**	**€ 17.289**
Liquide middelen		
ABN AMRO Ondernemersrekening	€ 51.127	€ 361.868
ABN AMRO Zakelijk Flexibel Deposito	€ 0	€ 365.621
ABN AMRO Zakelijke Kwartaal Deposito	€ 2.935.305	€ 2.337.922
Kas	€ 156	€ 87
Totaal liquide middelen	**€ 2.986.588**	**€ 3.065.499**

Toelichting debiteuren:

- De post debiteuren betreffen allen kort uitstaande vorderingen (<30dagen). De vorderingen zijn terecht gestuurde facturen en zijn, op het moment van jaarrekening opstellen, reeds allemaal voldaan.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MRT 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

5.2.3 Vaste passiva

Toelichting reserves en voorzieningen

	Stand 1-1-2024	Mutaties	Stand 31-12-2024
Reserve Weerstandsvermogen	€ 211.000	€ 0	€ 211.000
Reserve E-depot	€ 58.021	€ 0	€ 58.021
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	€ 200.848	€ 0	€ 200.848
Reserve Website	€ 100.000	€ 0	€ 100.000
Reserve Dak reparatie	€ 45.000	-€ 45.000	€ 0
Totaal reserves	**€ 614.870**	**-€ 45.000**	**€ 569.870**
Voorziening Publicatiefonds	€ 28.136	-€ 1.000	€ 27.136
Voorziening Metamorfose	€ 27.496	€ 0	€ 27.496
Voorziening Egalisatie kapitaallasten WKO	€ 291.588	-€ 14.242	€ 277.345
Totaal voorzieningen	**€ 347.221**	**-€ 15.242**	**€ 331.978**

Toelichting mutaties vorig boekjaar 2023 uit batig saldo:

- Uit het batig saldo van 2023 is per 1-1-2024 een bedrag van € 45.000, - toegevoegd aan een nieuwe bestemmingsreserve voor de reparatie van het dak in 2024 (Reserve Dak reparatie). Dit is in overeenstemming met het AB besluit van 10 juli 2024 over bestemming van het positieve resultaat van 2023.

Toelichting mutaties 2024:

- Uit de voorziening publicatiefonds is een bedrag van € 1.000 onttrokken voor het verstrekken van een financiële bijdrage aan diverse historische publicaties en activiteiten van onze erfgoedpartners in de regio.
- Uit de voorziening Egalisatie kapitaallasten WKO is een bedrag van € 14.242 onttrokken voor de egalisatie van de jaarlijkse kapitaallasten van de WKO-installatie.
- Voor 2024 was in de begroting ook opgenomen om een bedrag te onttrekken uit zowel de bestemmingsreserve E-depot en bestemmingsreserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering voor de uitvoering van een project. Echter zijn beide projecten door beperktere personele bezetting naar 2025 doorgeschoven en heeft er geen onttrekking aan deze reserves plaatsgevonden.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

Toelichting langlopende schulden.

Schulden aan kredietinstellingen	31-12-2024	31-12-2023
Leningen	€ 6.826.540	€ 7.097.472
Lening BNG 661		
Stand per 1 januari	€ 6.607.253	€ 6.737.354
Aflossing	-€ 135.758	-€ 130.100
Stand per 31 december	€ 6.471.495	€ 6.607.253
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-€ 143.038	-€ 135.758
Langlopend deel per 31 december	**€ 6.328.457**	**€ 6.471.495**
Lening BNG 660		
Stand per 1 januari	€ 747.925	€ 864.343
Aflossing	-€ 121.948	-€ 116.418
Stand per 31 december	€ 625.977	€ 747.925
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-€ 127.894	-€ 121.948
Langlopend deel per 31 december	**€ 498.083**	**€ 625.977**

Staat van de geldleningen.

Omschrijving	jaar geldlening	hoofdsom geldlening	saldo 31-12-2023	aflossing 2024	rente 2024	annuïteit	saldo 31-12-2024
BNG 40103660	2009	€ 2.000.000	€ 747.925	€ 121.948	€ 33.232	€ 155.180	€ 625.977
BNG 40103661	2009	€ 8.000.000	€ 6.607.253	€ 135.758	€ 313.393	€ 449.151	€ 6.471.495
		€ 10.000.000	**€ 7.355.178**	**€ 257.705**	**€ 346.626**	**€ 604.331**	**€ 7.097.472**

(inclusief aflossingsverplichtingen looptijd < 1 jaar)

Garantstelling deelnemende gemeenten aan BNG: De deelnemende gemeenten staan op basis van artikel 26 van de Gemeenschappelijke Regeling voor de geldleningen garant bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
FBV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

5.2.4 Vlottende passiva

	31-12-2024	31-12-2023
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden		
Leningen BNG	€ 270.932	€ 257.705
Totaal aflossingsverplichtingen langlopende schulden	**€ 270.932**	**€ 257.705**
Crediteuren	€ 275.468	€ 26.288
Totaal crediteuren	**€ 275.468**	**€ 26.288**
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	€ 60.374	€ 222.756
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	**€ 60.374**	**€ 222.756**
Overlopende passiva		
Vooruit ontvangen bedragen	€ 26.375	€ 30.711
Nog te ontvangen facturen	€ 25.185	€ 12.108
Totaal overlopende passiva	**€ 51.560**	**€ 42.819**

Toelichting crediteuren:

- De post crediteuren betreffen allen facturen uit de laatste maand (<30dagen), veelal van zaken die ook pas in de laatste maand tot afronding zijn gekomen. Deze facturen zijn allen correct en zijn, op het moment van jaarrekening op stellen, allemaal betaald.

5.3 Grondslagen voor waardering

5.3.1 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.
Op terreinen wordt niet afgeschreven.
De afschrijving op gebouwen geschiedt op basis van annuïteiten. Voor de overige materiële vaste activa gebeurt de afschrijving op basis van lineaire afschrijvingen van de verkrijgingsprijs, gebaseerd op de geschatte economische levensduur. In 2024 betrof dit de volgende afschrijftermijnen:

- Inventaris 10 jaar
- ICT-middelen 4 jaar

Er wordt afgeschreven vanaf het nieuwe boekjaar na het moment van ingebruikneming.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan het gebouw en de installaties is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. Deze voorziening is in beheer bij de VvE, waar het RAR samen met Thius elk voor 50% deelnemer van is. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
FBV
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt. Hiervoor is een Meerjarenonderhoudsbegroting (MJOB) opgesteld voor installaties en bouwkundige zaken.

5.3.2 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

5.3.3 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.4 Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

5.3.5 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Daar waar geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

6 Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland (RAR) toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de kaders (par 1.2) in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 23 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur van het RAR bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 97.000, - (afgerond op duizendtallen).

6.1 Bevindingen

Het Dagelijks Bestuur van het RAR stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 80.632 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 97.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het Dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 97.008 acceptabel op basis van door het Algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: FORMAT VOOR DE DEELEMENDE GEMEENTEN

Informatie voor de jaarrekening van deelnemende gemeenten over de effecten en de betrokkenheid hierbij van de gemeenschappelijke regeling RAR.

1. Naam	Regionaal Archief Rivierenland
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
3. Adres en Vestigingsplaats	J.S. de Jongplein 3, 4001 WG Tiel
4. Doelstelling en openbaar belang	Het Regionaal Archief heeft tot doel het binnen het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis en vervult daartoe de volgende taken: a) de zorg voor en/of het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers; b) het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht; c) het beheer van in de archiefbewaarplaats uitgeplaatste archiefbescheiden van de deelnemers (indien van toepassing); d) de zorg voor en het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van instanties die niet bestuurlijk in de regeling participeren en waaraan op contractbasis diensten worden verleend, en e) het stimuleren van de lokale en de regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie relevant bronnenmateriaal op het gebied van de lokale- en regionale geschiedenis.
5. Relatie met taakveld overhead	De bijdrage aan het RAR is voor de gemeenten een last die verantwoord wordt op Taakveld 0.4 Overhead (zie paragraaf 2.3.2 Overzicht van de kosten van Overhead).
6. Deelnemende gemeenten	Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel.
7. Bestuurlijk belang	De deelnemende gemeenten zijn vertegenwoordigd in het Algemeen en het Dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Archief Rivierenland. Daarnaast zijn raadsleden betrokken bij de AB-vergaderingen via een BOV-constructie (beeldvormende en oordeelsvormende vergadering).
8. Financieel belang	Het aan het RAR ter beschikking gesteld bedrag is niet verhaalbaar als het RAR failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
9. Eigen Vermogen	Eigen Vermogen per 31-12-2024 : Reserves € 569.870 en een batig saldo € 67.468
10. Vreemd Vermogen	Vreemd Vermogen per 31-12-2024: € 7.816.853
11. Financieel resultaat	Financieel resultaat over 2024 bedroeg het batig saldo van € 67.468
12. Email	info@regionaalarchiefrivierenland.nl
13. Website	www.regionaalarchiefrivierenland.nl
14. Telefoon	Telefoon 0344 - 612 230
15. Risicoprofiel	Laag

VOOR WAARMERK
BIJ VERKLARING D.D.
20 MAART 2025
ACCOUNTANTS+ ADVISEURS

BIJLAGE 2: BELEIDSNOTA RISICOMANAGEMENT EN WEERSTANDSVERMOGEN

Regionaal Archief Rivierenland

Beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen

2024 - 2028

Auteurs	Letty Kil en Ella Kok-Majewska
Datum	24-11-2023
Ons kenmerk	1628-24248
Versiebeheer/status	Versie 1.0 ter bespreking in het DB 12 februari

Managementsamenvatting

Het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) is een gemeenschappelijke regeling waaraan zeven gemeenten in het westelijk Gelders rivierengebied deelnemen en dienstverleningsovereenkomsten heeft met Waterschap Rivierenland en andere gemeenschappelijke regelingen in de regio. Daarnaast doet het Regionaal Archief Rivierenland dienst als historisch informatie- en documentatiecentrum. Bij het realiseren van de doelen en het uitvoeren van haar taak horen kansen en bedreigingen. In het financieel beleid spelen risicomanagement en weerstandsvermogen dan ook een belangrijke rol. Risicomanagement is het geheel van activiteiten en maatregelen gericht op het expliciet en systematisch omgaan met en het beheersen van risico's. Weerstandsvermogen is een element in de financiële houdbaarheid van de begroting en de financiële positie van het Regionaal Archief Rivierenland. In het bijzonder geldt dat het weerstandsvermogen een rol speelt als middel om dreigende onverwachte financiële tegenvallers het hoofd te bieden.

Het risicomanagementbeleid bij het RAR heeft tot doel de continuïteit van de organisatiedoelen te waarborgen en de vermogenspositie beschermen. Het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten. Om dit doel te bereiken worden risico's periodiek geïnventariseerd en onderzocht hoe hier in de bedrijfsvoering op te anticiperen zodat er passende beheersmaatregelen genomen worden. Met de inzet van deze beheersmaatregelen blijft er nog altijd een financieel restrisico over. Op grond van wettelijke voorschriften is het RAR verplicht voorzieningen te vormen om dergelijke kwantificeerbare risico's op te vangen. De beschikbare weerstandscapaciteit van de organisatie zijn de aanwezige middelen om dergelijke restrisico's mee op te vangen. Indien deze in voldoende mate aanwezig zijn heeft het RAR mogelijkheid om ook in ongunstige tijden haar activiteiten te kunnen voortzetten. Deze notitie geeft inzicht in benodigde weerstandcapaciteit op basis van de risico's en zet dit af tegen het beschikbare weerstandcapaciteit in de periode 2024 tot en met 2028.

De conclusies uit deze periodieke inventarisatie van risico's en duiding van weerstandsvermogen zijn:

- Een groot deel van de geïdentificeerde risico's (9 van de 14 risico's) kunnen worden opgevangen in de bedrijfsvoering van de organisatie. Dit zijn veelal risico's die een structureel en/of verplicht karakter hebben en kunnen indien nodig tijdig opgenomen worden in de begrotingscyclus mochten deze zich aandienen;
- Voor de overige geïdentificeerde risico's (5 van de 14 risico's) geldt dat ze incidenteel van aard zijn en veelal om een directe oplossing, dan wel handeling vragen om de gevolgschade te minimaliseren. In eerste instantie dienen dergelijke risico's door het RAR zelf te worden beheerst met behulp van middelen uit de huidige begroting dan wel middels een daarvoor geëigende voorziening ofwel weerstandscapaciteit.
- De beschikbare weerstandscapaciteit over de jaren 2024 tot en met 2028 biedt, gezien de risico's, voldoende weerstandsvermogen.
- Het RAR zorgt middels haar (meerjaren)begroting ervoor dat de beschikbare weerstandscapaciteit niet onder de norm komt te liggen, welke is vastgesteld door het Algemeen Bestuur in 2014.
- Deze nota vraagt tot 2028 niet om een begrotingswijziging ten opzichte van de meerjarenbegroting 2025-2028.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting 2
Inhoudsopgave 3
1 Inleiding 4
1.1 Doelstellingen van deze nota 4
1.2 Totstandkoming van deze nota 4
1.3 Leeswijzer 5
2 Risicomanagement 6
2.1 Wat is risicomanagement? 6
2.2 Risicomanagementbeleid RAR 6
2.3 Risico's en beheersmaatregelen 7
2.4 Kwantificeren van risico's 8
3 Weerstandsvermogen 9
3.1 Benodigde weerstandscapaciteit 9
3.2 Beschikbare weerstandscapaciteit 9
3.3 Weerstandsvermogen: de ratio en systematiek 11
3.4 Conclusies voor inrichting van het weerstandsvermogen 12
Bijlage 1 : Risico's en beheersmaatregelen 13

1 Inleiding

Het Regionaal Archief Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling waaraan 7 gemeenten in het westelijk Gelders rivierengebied deelnemen: Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel en dienstverleningsovereenkomsten heeft met Waterschap Rivierenland en andere gemeenschappelijke regelingen in de regio. Daarnaast doet het Regionaal Archief Rivierenland dienst als historisch informatie- en documentatiecentrum. Basis van de regeling is de uitvoering van de Archiefwet waarin het beheer en de beschikbaarstelling van openbare archieven is geregeld. Het RAR heeft als taak deze te bewerken, beheren, bewaren en toegankelijk te maken en houden voor het publiek. Volgens de wet is het RAR ook belast met toezicht op de (nog) niet overgebrachte archieven.
Bij het realiseren van de doelen en het uitvoeren van onze taak horen kansen en bedreigingen. In het financieel beleid spelen risicomanagement en weerstandsvermogen dan ook een belangrijke rol. Risicomanagement is het geheel van activiteiten en maatregelen gericht op het expliciet en systematisch omgaan met en het beheersen van risico's. Weerstandsvermogen is een element in de financiële houdbaarheid van de begroting en de financiële positie van het Regionaal Archief Rivierenland. In het bijzonder geldt dat het weerstandsvermogen een rol speelt als middel om dreigende onverwachte financiële tegenvallers het hoofd te bieden.

1.1 Doelstellingen van deze nota

Deze nota heeft een aantal doelstellingen:

1. Stimuleren en vergroten risicobewustzijn.
   Het actief uitvoeren van risicomanagementbeleid, draagt bij aan een vergroot risicobewustzijn van de organisatie. Bewust zijn van onzekerheden en het belang van de beheersing daarvan creëert een structuur van continue analyse, beoordeling en ordening.
2. Inzicht krijgen in de risico's en de eventuele mogelijkheden om deze te beheersen.
   Dankzij risicomanagementbeleid worden de risico's inzichtelijk en vormt het de basis voor het beheersen van de risico's: welke risico's verzekeren we, dragen we zelf of stellen we andere beheersmaatregelen voor op?
3. Inzicht in de beschikbare middelen of wel de beschikbare weerstandscapaciteit om de gevolgschade van dergelijke risico's op te kunnen vangen. Alsmede een toets of er voldaan wordt aan de vastgestelde norm voor het benodigde weerstandsvermogen
4. Voldoen aan wettelijke verplichting (BBV).[1]

Met deze notitie wordt mede invulling gegeven aan artikel 7, lid 1b van de Financiële verordening Regionaal Archief Rivierenland 2023. Hierin is bepaald dat het Dagelijks Bestuur zorg draagt voor het beheersen van de risico's die kunnen leiden tot financiële gevolgen. In het kader van artikel 10, lid 2 van de eerder genoemde verordening is in het proces tevens stilgestaan bij de frauderisico's en bij mogelijke maatregelen ter voorkoming ervan.

1.2 Totstandkoming van deze nota

Deze nota is tot stand gekomen op basis van de samenwerking met een externe adviseur op het gebied van risicomanagement en weerstandsvermogen. Ten grondslag aan deze nota liggen de eerder geproduceerde notitie over *risicomanagement en weerstandsvermogen* bij het RAR uit 2014 en geüpdatet in 2017 en 2021. Eenzelfde methodiek is ook nu weer gehanteerd en de risico's uit

[1] Volgens het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) en de financiële verordening zijn gemeenten en gemeenschappelijke regelingen verplicht jaarlijks inzicht te geven in de risico's die zij lopen en dienen zij een toelichting te geven op het weerstandsvermogen in de jaarstukken.

deze notities zijn in de inventarisatie meenomen als input. Het totaal aan actuele risico's is geïnventariseerd in een risicosessie die werd gefaciliteerd door de externe adviseur waaraan een speciaal daarvoor samengesteld kernteam van medewerkers deelnam. Vooraf werd ieder van hen gevraagd aan te geven welke risico's zij zagen voor het RAR, in welke mate deze risico's worden beheerst en wat de eventuele financiële gevolgen zouden zijn. Daarbij is gekozen voor een zo ruim mogelijke indeling, teneinde de deelnemers uit te nodigen alle denkbare risico's voor het RAR in ogenschouw te nemen. In de risicosessie zijn vervolgens inzichten en opvattingen uitgewisseld, waarmee een gedeeld inzicht werd verkregen over de risico's van het RAR en over de vervolgstappen die nodig zijn voor verdere beheersing van de risico's. Aan de sessie werd ook deelgenomen door het lid van het Dagelijks Bestuur dat financiën als aandachtsgebied heeft. Zijn rol was die van klankbord voor de andere deelnemers.
De uitkomsten van de risicosessie zijn vervolgens vertaald naar kwantificeerbare risico's die als input hebben gediend voor het benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de methode voor risicomanagement uiteengezet, waarbij wordt ingegaan op risicomanagementbeleid, de geïdentificeerde risico's, de methodiek voor het kwantificeren en beheersen van de risico's. Hoofdstuk 3 gaat in op het weerstandsvermogen, hoe wordt dit berekend en welke hoogte van de weerstandsratio wordt nagestreefd? Ook wordt inzichtelijk gemaakt wat de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit is.

2 Risicomanagement

2.1 Wat is risicomanagement?

Risicomanagement is het periodiek inventariseren van risico's en de mogelijkheid om in de bedrijfsvoering hierop te anticiperen en passende beheersmaatregelen te nemen. Een risico is de kans dat een gebeurtenis zich voordoet. Het gaat dan om die risico's die een wezenlijk (negatief) effect hebben op de (continuïteit van de) bedrijfsvoering. Risicomanagement raakt zowel de financiële als de niet-financiële risico's. Het is geen exacte wetenschap. Wij willen benadrukken dat risico's niet altijd exact te kwantificeren zijn.

2.2 Risicomanagementbeleid RAR

Het risicomanagementbeleid is de basis voor het verankeren van risicomanagement in de organisatie en vormt het kader waarbinnen risicomanagement wordt uitgevoerd. Het beleid is gestoeld op de uitgangspunten van risicomanagement[2] en wordt periodiek vastgesteld. Elke vier jaar wordt het beleid ten aanzien van risicomanagement en weerstandsvermogen geëvalueerd en zo nodig herzien. Wanneer binnen deze vier jaar actuele ontwikkelingen ertoe leiden dat er behoefte is aan een eerdere herziening, wordt hierop geanticipeerd.

Primair uitgangspunt is dat de deelnemende gemeenten op grond van de gemeenschappelijke regeling uiteindelijk gezamenlijk aansprakelijk zijn voor de financiële resultaten van het RAR.
Om de volgende redenen is er voor gekozen om voor het RAR een eigen beleidskaders voor risicomanagement te ontwikkelen en om binnen de gemeenschappelijke regeling financiële weerstand te bouwen:

- Om risico's actief te beheersen en het RAR ook zelf verantwoordelijkheid te laten nemen voor de bedrijfsvoering en de resultaten;
- Op grond van wettelijke voorschriften is het RAR verplicht voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen.

Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor het risicomanagement:

- Het RAR wil de continuïteit van de organisatiedoelen waarborgen en de vermogenspositie beschermen;
- Het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidenteel tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten.

[2] Denk hierbij aan het proces van identificeren van risico's het vaststellen van beheersmaatregelen en het kwantificeren van het restrisico, het uitvoeren van het plan en evalueren.

2.3 Risico's en beheersmaatregelen

In de risicosessie zijn de risico's geïnventariseerd vanuit een zo breed mogelijk aantal invalshoeken en risicocategorieën, te weten:

- Politiek bestuurlijk / maatschappelijk
- Organisatorisch
- Financieel
- Juridisch
- Personeel

Ook is gekeken naar beheermaatregelen per risico en de mogelijke financiële schade mocht het risico zich voordoen. Het totaal overzicht aan geïdentificeerde risico's is opgenomen in bijlage 1. Totaal zijn er 14 risico's geïdentificeerd als mogelijk risico voor de bedrijfsvoering van het RAR.

De uitkomst van deze risicosessie kunnen als volgt worden samengevat:

- Een groot deel van de risico's (9 stuks) zijn ontwikkelingen van buitenaf die tijdig gesignaleerd kunnen worden en veelal ook een structureel en/of verplicht karakter hebben om hier als RAR op te anticiperen. Wat betekend dat dit tijdig opgenomen kan worden in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben veelal een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten. Van dergelijke risico's is het niet nodig om eventuele (incidentele) gevolgschade op te nemen in het benodigde weerstandscapaciteit (zie bijlage 1 voor de toelichting op deze 9 risico's).
- Het overige deel van de risico's (5 stuks) is niet op deze wijze op te vangen. Voor deze risico's geldt dat ze incidenteel van aard zijn en veelal om een directe oplossing, dan wel handeling vragen om de gevolgschade te minimaliseren. In eerste instantie dienen dergelijke risico's door het RAR zelf te worden beheerst met behulp van middelen uit de huidige begroting dan wel middels een daarvoor geëigende voorziening ofwel weerstandscapaciteit.

Hieronder is van deze 5 risico's die in eerste instantie door het RAR zelf moeten worden beheerst, aangegeven wat de kans van optreden is, alsmede een inschatting van de financiële gevolgen (range van minimaal tot maximaal), indien het risico zich daadwerkelijk voordoet (restrisico).

Risico	Kans	Financieel gevolg (inschatting restrisico)
Politiek bestuurlijk en maatschappelijk Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst	Minder dan 1 maal per 5 jaar	€ 300.000 - € 500.000
Organisatorisch Afhankelijkheid specialistische leveranciers	Minder dan 1 maal per 5 jaar	€ 300.000 - € 500.000
Organisatorisch Calamiteiten met schade aan gebouw en archief	Minder dan 1 maal per 5 jaar	€ 300.000 - € 500.000
Organisatorisch Cybercriminaliteit	1 maal per 5 jaar	€ 50.000 - € 150.000
Juridisch Naleven van de wet- en regelgeving	Minder dan 1 maal per 5 jaar	€ 25.000 - € 75.000

Bij het bepalen van het financiële gevolg van het risico's wordt steeds uitgegaan van het restrisico, ofwel: het initiële risico minus de effecten van de beheersmaatregelen. Om tot een weloverwogen besluit te komen in beheersmaatregelen, is steeds de effectiviteit en proportionaliteit van de maatregel in overweging genomen. Zoals in hoeverre is het beïnvloedbaar? Zijn de maatregelen die hieruit voortvloeien ook daadwerkelijk uitvoerbaar en in verhouding tot het resultaat? Is het niet goedkoper om het risico te accepteren in plaats van premie te betalen aan de verzekeraar? Een uitgebreide omschrijving van de beheersmaatregelen per risico is te vinden in bijlage 1.

2.4 Kwantificeren van risico's

In deze paragraaf wordt besproken op welke wijze we de risico's omzetten in gekwantificeerde risico's die te samen de omvang van een weerstandscapaciteit bepalen als middel om dreigende onverwachte financiële tegenvallers het hoofd te kunnen bieden. Tijdens de kwantificering van de risico's wordt steeds uitgegaan van het restrisico, hierin zijn de effecten van de beheersingsstrategie reeds afgetrokken van het initiële risico dat wordt gelopen.
Zoals eerder aangegeven zijn risico's niet altijd exact te kwantificeren. Om deze reden worden de risico's gewaardeerd de hand van een wegingsmethodiek met een klasse voor kans en voor gevolg, zie de tabellen hieronder. Dit is een beproefde methodiek in risicomanagement en geeft inzicht in een te reserveren capaciteit voor de risico's te samen.

Kans		
Klasse	**Aantal keren**	**Kans**
1	Minder dan 1 maal per 5 jaar	0,2
2	1 maal per 5 jaar	0,4
3	1 maal per 2 jaar	0,6
4	1 maal per jaar	0,8
5	Meerdere keren per jaar	1,0

Gevolg			
Klasse	**Gevolg**	**Inschatting omvang restrisico**	**Verwachtingswaarde**
1	Zeer klein gevolg	€ 1 – € 25.000	€ 15.000
2	Klein gevolg	€ 25.000 – € 75.000	€ 50.000
3	Gemiddeld gevolg	€ 75.000 – € 125.000	€ 100.000
4	Groot gevolg	€ 125.0000– € 175.000	€ 150.000
5	Zeer groot gevolg	> € 175.000	€250.000

Zoals blijkt uit de tabellen, worden er 5 kans- en 5 gevolgklassen gehanteerd. Om tot een inschatting van het risico te komen worden beide scores met elkaar vermenigvuldigd (kans x verwachtingswaarde).

Gekwantificeerde risico's.
Op basis van deze uitgangspunten komen we tot de volgende kwantificering van de risico's. Deze leveren samen een te reserveren capaciteit van € 200.000,-.

Risico	Kans	Verwachtingswaarde	Capaciteit
Politiek bestuurlijk en maatschappelijk Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Afhankelijkheid specialistische leveranciers	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Calamiteiten met schade aan gebouw en archief	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Cybercriminaliteit	0,4	€ 100.000	€ 40.000
Juridisch Naleven van de wet- en regelgeving	0,2	€ 50.000	€ 10.000
Totaal aan risico's			**€ 200.000**

3 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van het RAR geeft inzicht in hoeverre zij het vermogen heeft om ook in ongunstige tijden haar activiteiten te kunnen voortzetten. Om tot het weerstandsvermogen te komen dienen we zowel het **benodigde** weerstandscapaciteit (risico's) als de **beschikbare** weerstandscapaciteit (middelen) inzichtelijk te hebben. Hieruit valt meteen de sterke link met risicomanagement op te maken, want: welke ongunstige, financiële gevolgen riskeren wij als organisatie?

In dit hoofdstuk beschrijven we wat we verstaan onder de begrippen weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen, waarbij we tevens een overzicht geven van deze capaciteiten voor het RAR. Vervolgens wordt ingegaan op de hoogte van de ratio en hoe om te gaan met afwijkingen.

3.1 Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag dat nodig is om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen. Met andere woorden, de financiële impacts van alle risico's te samen vormen het benodigde weerstandscapaciteit. Hieronder het overzicht van het benodigde weerstandsvermogen van het RAR (uit paragraaf 2.4).

Risico	Kans	Verwachtingswaarde	Capaciteit
Politiek bestuurlijk en maatschappelijk Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst.	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Afhankelijkheid specialistische leveranciers	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Calamiteiten met schade aan gebouw en archief	0,2	€ 250.000	€ 50.000
Organisatorisch Cybercriminaliteit	0,4	€ 100.000	€ 40.000
Juridisch Naleven van de wet- en regelgeving	0,2	€ 50.000	€ 10.000
Totaal aan risico's			**€ 200.000**

3.2 Beschikbare weerstandscapaciteit

De middelen en mogelijkheden waarover het RAR beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, behelst de beschikbare weerstandscapaciteit. Het is een buffer die ervoor zorgt dat de organisatiedoelstellingen, het bestaande beleid en het voorzieningenniveau niet direct in gevaar komen wanneer risico's werkelijkheid worden.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat bij het RAR bestaan uit de volgende componenten:

1. Eigen vermogen in de vorm van reserves

In het eigen vermogen kent het RAR twee type reserves.
De eerste is de algemene reserve welke als buffer dient ter afdekking van risico's en om incidentele tegenvallers op de vangen (bij het RAR heet deze reserve dan ook 'Weerstandsvermogen').
De tweede is de bestemmingsreserves. Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan een bepaalde bestemming (doelstelling) is gegeven en derhalve voor het realiseren van die doelstelling geoormerkt is. Binnen de bestemmingsreserves zijn er een tweetal categorieën te onderscheiden. De zogenaamde beklemde bestemmingsreserves en de niet-beklemde bestemmingsreserves.

Beklemde bestemmingsreserves
De beklemde bestemmingsreserves zijn bestemmingsreserves waar als gevolg van eerder besluitvorming een harde claim op ligt en dus geen onderdeel vormen van de beschikbare weerstandscapaciteit. Reserves ter afdekking van de kapitaallasten van investeringen zoals bij de reserve 'Website' zijn voorbeelden hiervan.

Niet beklemde bestemmingsreserves
De niet beklemde bestemmingsreserves zijn bestemmingsreserves waar geen harde claim op ligt. Deze reserves vormen wel onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit. Voorbeelden van dergelijke reserves zijn de bestemmingsreserve als 'E-depot' en 'Digitalisering en bedrijfsvoering'. Deze reserves hebben uiteraard een doel, maar hier liggen nog geen concrete claims op.

2. Post voor onvoorzien in de begroting
De begroting van het RAR bevat een verplichte post voor onvoorziene lasten vanuit de verslaggevingsvoorschriften. Deze is jaarlijks ca. € 5.000 (op basis van de begroting 2022). De post onvoorzien heeft als doel onvoorziene uitgave op te vangen. Gezien de geringe omvang van deze post tellen we deze niet mee in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Voor de berekening van het weerstandscapaciteit wordt de algemene reserve en de niet beklemde bestemmingsreserves meegeteld. Waarbij voor de niet beklemde bestemmingsreserves geldt dat er in de begroting en meerjarenramingen voor komende jaren (2024 tot 2028) concrete plannen zijn die zorgen voor een claim op deze reserve. Dit zorgt ervoor dat deze bestemmingsreserves in de tijd in omvang zullen afnemen, en daarmee de weerstandscapaciteit zal verminderen. Onderstaand is de afname van deze reserves over de jaren 2024 – 2028 en het effect ervan op de beschikbare weerstandscapaciteit inzichtelijk gemaakt.

Reserves	**Omvang reserve per 31-12-2023**	**Beschikbaar weerstands-capaciteit**					
		per 31-12-2023	per 31-12-2024	per 31-12-2025	per 31-12-2026	per 31-12-2027	per 31-12-2028
Algemene reserve							
Reserve Weerstandsvermogen	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000	€ 211.000
Bestemmingsreserves							
Reserve E-depot	€ 58.021	€ 58.021	€ 48.021	€ 38.021	€ 28.021	€ 18.021	€ 8.021
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	€ 200.848	€ 200.848	€ 160.848	€ 120.848	€ 80.848	€ 40.848	€ 848
Reserve Website (beklemde reserve)	€ 100.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	**€ 569.869**	**€ 469.869**	**€ 419.869**	**€ 369.869**	**€ 319.869**	**€ 269.869**	**€ 219.869**

3.3 Weerstandsvermogen: de ratio en systematiek

Wanneer zowel de benodigde- als de beschikbare weerstandscapaciteit in beeld is gebracht, kan men het weerstandsvermogen berekenen. De uitkomst van die berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit (middelen)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)}}$$

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is vastgesteld welke ratio het RAR nastreeft. Hiertoe is gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

De geldende ratio van het weerstandsvermogen is door het Algemeen Bestuur van het RAR in 2014 vastgesteld op minimaal 1. Het RAR streeft zodoende naar een weerstandsvermogen welke minimaal **voldoende** is. De volgende redenen zijn hiervoor aan te dragen:

- Onnodig opbouwen van reserves wordt voorkomen,
- Weerstandsvermogen voorkomt dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten.

	Omvang per 31-12-2023	Omvang per 31-12-2024	Omvang per 31-12-2025	Omvang per 31-12-2026	Omvang per 31-12-2027	Omvang per 31-12-2028
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 469.869	€ 419.869	€ 369.869	€ 319.869	€ 269.869	€ 219.869
Geïnventariseerde risico's	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Ratio weerstandsvermogen	2.4	2.1	1.9	1.6	1.4	1.1
Waardering	**Uitstekend**	**Uitstekend**	**Ruim voldoende**	**Ruim voldoende**	**Voldoende**	**Voldoende**

Het huidige weerstandsvermogen anno 2024 kan gewaardeerd worden als uitstekend.

3.4 Conclusies voor inrichting van het weerstandsvermogen

Op basis van de berekeningen in paragraaf 3.3 komen we tot de volgende conclusies:

- De beschikbare weerstandscapaciteit biedt, gezien de risico's, voldoende weerstandsvermogen als deze zich beweegt tussen de €200.000 (factor 1) en €280.000. (factor 1,4).
- Het RAR zorgt ervoor dat de beschikbare weerstandscapaciteit niet (langdurig) onder voorgenoemde drempelwaarden komt te liggen.
- Deze nota vraagt tot 2028 niet om een begrotingswijziging ten opzichte van de meerjarenbegroting 2025-2028.

Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor inzetten, aanvullen en afromen van de weerstandscapaciteit:

- Indien risico's zich voordoen kan een beroep gedaan worden op de weerstandscapaciteit, waarbij ook een (bestuurlijke) afweging wordt gemaakt tussen andere mogelijkheden om de gevolgen van risico's op te vangen.
- De weerstandscapaciteit is toereikend genoeg om de totale berekende restrisico's van tezamen € 200.000 te kunnen opvangen. Niettemin kan een risico zich voordoen, hoe klein de kans ook is. In het geval dat dit gebeurt en de omvang ervan de beschikbare weerstandscapaciteit overschrijdt, dan staan de deelnemende gemeenten garant voor de dekking van het verschil, conform artikel 7, lid 1 e van de Financiële Verordening Regionaal Archief Rivierenland 2023.
- Wanneer een beroep wordt gedaan op de weerstandscapaciteit waardoor deze minder wordt dan voldoende (minder dan ratio 1), wordt besloten tot concrete maatregelen ter aanvulling van de weerstandscapaciteit en worden meevallers ingezet om het tekort aan te vullen.
- Als de beschikbare weerstandscapaciteit hoger is dan voldoende (hoger dan ratio 1,4) wordt bestuurlijk besloten bij het vaststellen van de (meerjaren)begroting en het bespreken van de jaarrekening hoe omgegaan wordt met dit deel van de reserves. Het surplus van beschikbare weerstandscapaciteit kan in principe worden vastgelegd in de vorm van een beklemde reserve.

Voor de verwerking in de Planning en Control-cyclus (P&C-cyclus) van het RAR worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De Beleidsnota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen' is uitgangspunt voor de paragraaf weerstandsvermogen, zoals die in de begroting en de jaarrekening naar voren komt. Bij het opstellen van de (meerjaren)begroting en de jaarrekening wordt deze nota als uitgangspunt genomen, en wordt jaarlijks een globale toets van de risico's en het weerstandsvermogen gedaan.
- De Beleidsnota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen' wordt vierjaarlijks herzien en aangeboden worden aan het Dagelijks Bestuur ter vaststelling. En daarna gaat deze ter kennisgeving naar het Algemeen Bestuur.

Bijlage 1 : Risico's en beheersmaatregelen

Politiek bestuurlijk en maatschappelijk		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
1. <u>Uittreding van een deelnemer of beëindiging van een overeenkomst.</u> Bijvoorbeeld een gemeente en/of het Waterschap Rivierenland	Deelnemers kunnen besluiten op enig moment niet meer deel te willen nemen dan wel niet meer gebruikt te willen maken van onze diensten. In de gemeenschappelijke regeling is geregeld op welke wijze deelnemende gemeente mogelijkerwijs zou kunnen uittreden. Hierin is opgenomen dat er afspraken worden gemaakt over de kosten bij uittreden. Het financieel risico is hiermee gedekt, want de blijvende gemeenten staan garant voor de gemaakte afspraken. En is er geen restrisico voor uittreding van een deelnemende gemeenten. De overeenkomst die het RAR met het Waterschap Rivierenland heeft eindigt op 31 december 2024 en wordt stilzwijgend telkens met twee jaar verlengd, tenzij 12 maanden van tevoren is opgezegd. De relatie tussen de contractanten is goed, het Waterschap heeft recentelijk nieuwe opdrachten aan het RAR gegeven, de kans dat niet wordt verlengd is derhalve klein. De financiële gevolgen zijn niettemin aanzienlijk. Behalve een inkomstenderving ad € 200.000 op jaarbasis, zullen bij beëindiging van de overeenkomst ook frictiekosten moeten worden betaald. Deze kosten vormen het rest risico. Teneinde de kans op een eventuele beëindiging van een DVA, alsmede de financiële gevolgen ervan, zo veel mogelijk te beperken, wil het RAR wederom lange termijn afspraken maken met het Waterschap, waarbij ook gekeken wordt naar de voorwaarden voor mogelijke uittreding.	€ 300.000 - € 500.000
2. <u>Nieuwe wet- en regelgeving</u> Zoals o.a. de Archiefwet die naar verwachting in 2025 van kracht wordt.	Eventuele wijzigingen in de wetgeving (zoals de Archiefwet) kunnen invloed hebben op ons takenpakket. Aangezien het RAR in zijn taakuitvoering altijd moet voldoen aan de wetgeving komen dergelijke wijzigingen in taken terug in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0
3. <u>Technologische ontwikkelingen</u> Technologische ontwikkelingen zoals automatisering en AI, die van invloed zijn op de omvang en wijze van de uitoefening van de primaire taak.	Technologische ontwikkelingen brengen zowel risico's als ook kansen met zich mee. Hierdoor kan het voorkomen dat investeringen sneller nodig zijn dan voorzien en/of dat reeds gedane investeringen niet meer renderen en nieuwe nodig zijn. Ook hiervoor geldt dat dergelijke wijzigingen worden opgenomen in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting.. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0
4. <u>Nieuw beleid als gevolg van nieuw bestuur</u> Bij het aantreden van een nieuw bestuur (elke 4 jaar) is de kans op koerswijziging aanwezig.	Ook hiervoor geldt dat dergelijke wijzigingen worden opgenomen in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting.. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0

5. Wereldwijde ontwikkelingen zoals een pandemie, oorlog en/of natuurramp De financiële gevolgen van een pandemie zoals de corona crisis, maar ook de oorlog in Oekraïne met de enorme prijsstijgingen zijn niet te voorzien in de begroting.	Hiervoor is geen beheersmaatregel op te nemen, anders dan de gecreëerde post onvoorzien, waarmee dergelijke onvoorziene tegenvallers op te vangen zijn. Indien deze post niet afdoende is, zal het tekort bij de jaarrekening door de deelnemende gemeenten worden opgevangen. Indien de kosten een structurele doorwerking hebben, zullen deze in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0
Organisatorisch		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
6. Afhankelijkheid specialistische leveranciers Het RAR is voor haar taakuitvoering afhankelijk van de inzet van een tweetal essentiële (software) systemen. Het wegvallen of niet goed functioneren van deze systemen heeft negatieve gevolgen voor een goede taakuitvoering.	De huidige leveranciers van het archiefbeheersysteem en documentmanagementsysteem van het RAR staan goed aangeschreven en zijn leidend in hun branche. De kans dat één van hen noodgedwongen zijn bedrijfsvoering beëindigt moet als zeer klein worden ingeschat. Indien dit zich onverhoopt toch voordoet dan kunnen de financiële gevolgen in termen van vervangingsinvesteringen aanzienlijk zijn. Om dit risico beter in beeld te krijgen is het RAR voornemens om in het komende jaar bedrijfsinformatie op te vragen van deze leveranciers en zo een beter beeld te krijgen van hun reputatie en solvabiliteit. Zo kan bij twijfel het RAR zelf het initiatief nemen om tijdig naar een andere leverancier uit te kijken en over te stappen. Dit neemt niet weg dat een dergelijke overstap ook altijd aanzienlijke migratiekosten met zich meebrengt. Deze kosten vormen het rest risico.	€ 300.000 - € 500.000
7. Calamiteiten met schade aan gebouw en archief tot gevolg Er is een risico aanwezig op een calamiteiten zoals brand, wateroverlast, inbraak of vandalisme. Dit levert mogelijk gevolgschade.	Het RAR heeft een actueel calamiteitenplan en is afdoende verzekerd tegen directe water- en brandschade aan het gebouw. De opstal verzekering is tegen herbouwwaarde, welke om de 5 jaar opnieuw wordt getaxeerd. Dit geldt ook voor de inboedel zoals de kantoorinventaris en de bedrijfsuitrusting. Archiefstukken zijn echter niet te verzekeren. De kans dat calamiteiten zich voordoen moet als zeer klein worden ingeschat, mede doordat het gebouw uit 2012 is en voldoet aan alle wettelijke (veiligheids)voorschiften. En door het toepassen van adequate detectiesystemen kan in veel gevallen snel geacteerd worden waarmee het risico van verlies van archiefstukken beperkt blijft. Documenten die bij een brand verloren gaan, kunnen niet worden vervangen en brengen dan ook geen kosten met zich mee. Wel kunnen de kosten van het opruimen van deels beschadigde archiefstukken, het restaureren van beschadigde stukken en het tijdelijk onderbrengen van de niet beschadigde stukken aanzienlijk zijn.	€ 300.000 - € 500.000
8. Cybercriminaliteit Ondanks goede en actuele beveiligingsmaatregelen blijven cybercriminelen continue hun aanvalsplannen aanpassen om hieromheen te werken. Er is dus altijd een risico/kans dat ze zullen slagen. Dit levert vrijwel altijd gevolgschade.	Deze vorm van criminaliteit komt tegenwoordig regelmatig voor bij de overheid. De kans dat een cyberaanval slaagt moet evenwel als betrekkelijk klein worden ingeschat, gezien de goede inrichting van de logische toegangsbeveiliging van de systemen. Ook zijn de financiële gevolgen relatief beperkt, gezien het feit dat het RAR beschikt over goede back up-systemen en met de verwerkers van gegevens overeenkomsten (inclusief een Service Level Agreement SLA) zijn afgesloten, die mede	€ 50.000 – 150.000

	voorzien in een borging van de integriteit van de gegevensverwerking. Dit neemt niet weg dat een dergelijke voorval altijd kosten met zich meebrengt, zoals herstel en reparatiekosten en eventueel extra beveiligingsmaatregelen die hierbij komen kijken. Deze kosten vormen het rest risico.	
Financieel		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
9. <u>Rentefluctuaties</u> Renterisico kan voor optreden door veranderingen in de rentestanden. Dit kan leiden tot nadeel door een rentestijging of het niet profiteren van rentedalingen voor aangetrokken gelden. Voor uitstaande gelden kan het leiden tot een nadeel als de rente daalt.	Het renterisico is beperkt aanwezig. Voor de middelen die aangetrokken zijn geldt een vast rentepercentage. Het RAR heeft relatief gezien veel uitstaande middelen. Hiervoor is geen beheersmaatregel op te nemen, anders dan de gecreëerde post onvoorzien, waarmee dergelijke onvoorziene tegenvallers op te vangen zijn. Indien deze post niet afdoende is, zal het tekort bij de jaarrekening door de deelnemende gemeenten worden opgevangen. De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0,-
10. <u>Projectmanagement gesubsidieerde projecten</u> Aan de (project)subsidies het RAR krijgt zijn voorwaarden verbonden. Onder andere voor de tijdigheid en verantwoording van bestede gelden. Indien het RAR hier niet aan kan voldoen kunnen gelden (deels) worden teruggevorderd.	Er wordt actief gestuurd op goed projectmanagement en financieel voortgangsoverleg ofwel het is een voorwaarde om het project te willen doen. Toch zijn dit veelal projecten in samenwerking met derden en blijft dit risico bestaan. Buiten deze beheersmaatregel is er niets anders dan de gecreëerde post onvoorzien, waarmee dergelijke onvoorziene tegenvallers op te vangen zijn. Indien deze post niet afdoende is, zal het tekort bij de jaarrekening door de deelnemende gemeenten worden opgevangen. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0,-
Juridisch		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
11. <u>Naleven van de wet- en regelgeving</u> Wet en regelgeving veranderd continue. Onze bedrijfsvoering dient hier aan te voldoen en op aangepast te worden. Door de beperkte omvang van onze organisatie is hiervoor niet altijd de juiste kennis en/of capaciteit intern aanwezig.	RAR volgt de ontwikkelingen rondom wetgeving op de voet. Echter is zij niet altijd in staat om met de intern aanwezige capaciteit en expertise de veranderingen snel vorm te geven. Om te voorkomen dat we niet voldoen aan nieuwe wetten en regels worden bij bepaalde vraagstukken externe expertise tijdelijke ingehuurd. Dit ook om te voorkomen dat er bewust of onbewust overtredingen van wet- en regelgeving plaatsvinden die mogelijk schadeclaims en boetes kunnen opleveren. Met externe inhuur neemt het risico af, maar dit neemt niet weg dat de kosten van een externe (juridische) specialist in de praktijk evenwel behoorlijk kunnen oplopen. Deze kosten vormen het rest risico. Deze kosten zijn niet structureel van aard en zijn veelal nog onbekend ten tijde van het opstellen van de begroting (ruim 2 jaar ervoor). Met als gevolg dat ze niet altijd vooraf kunnen worden opgenomen in de begroting.	€ 25.000 - € 75.000
12. <u>Frauderisico's</u> In geval van een geconstateerde fraude is er een risico op mogelijke gevolgschade.	In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is gekeken in welke mate de interne beheersing verbetering behoeft om deze risico's af te dekken. Waar nodig is deze aangescherpt. Er zijn voldoende maatregelen getroffen om onrechtmatige toe-eigening van vaste activa te voorkomen. En hoewel archiefstukken niet tot de vaste activa horen, zijn ook hiervoor maatregelen getroffen ter voorkoming van onrechtmatige toe-eigening. Maatregelen zoals:	€ 0,-

	toegangscontrole, camera toezicht en registratiesystemen. Vooralsnog behoeven geen frauderisico's ten laste van het weerstandsvermogen te worden gebracht. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	
Personeel		
Risico	Aanwezige beheersmaatregelen	Rest risico
13. <u>Verzuim en/of uitval</u> Langdurig ziekteverzuim /uitval van cruciaal personeel	Het RAR voert een actief beleid rondom de gezondheid en inzetbaarheid van medewerkers. Het verzuim is momenteel laag. Daarnaast is in de personeelsbudget ruimte opgenomen voor vervanging bij langdurige uitval. Indien dergelijke budgetten structureel niet meer toereikend zijn, worden deze wijzigingen opgenomen in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0,-
14. <u>Onvoldoende kwalitatief personeel</u> Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt is het de laatste jaren steeds moeilijker om voldoende goed gekwalificeerd personeel te vinden voor openstaande vacatures	Het RAR neemt goed werkgeverschap serieus en voert o.a. een actief beleid om medewerkers te ontwikkelen, dit ook met als doel personeel langdurig te behouden. Hiervoor zijn leertrajecten en een opleidingsbudget voor handen. Daarnaast is er een wervingsbudget opgenomen die in veel gevallen toereikend is. Indien dergelijke budgetten structureel niet meer toereikend zijn, worden deze wijzigingen opgenomen in de begrotingscyclus (P&C-Cyclus). De eventuele kosten hiervan hebben een structurele doorwerking in de begrotingen voor komende jaren. Deze worden opgevangen door de deelnemende gemeenten bij vaststellen van de begroting. Hierdoor is er geen (incidenteel) restrisico.	€ 0,-

BIJLAGE 3: CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van Regionaal Archief Rivierenland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Regionaal Archief Rivierenland te Tiel gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel het vermogen van Regionaal Archief Rivierenland op 31 december 2024 als de baten en lasten over 2024, alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2024 in overeenstemming met Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. het overzicht van baten en lasten over 2024;
3. de financiële rechtmatigheidsverantwoording over 2024 en;
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Regionaal Archief Rivierenland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.
Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.
Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Besluit begroting en verantwoording.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen, inclusief de financiële rechtmatigheid daarvan.

Zaltbommel, 20 maart 2025

FSV Accountants + Adviseurs B.V.

was getekend

Y.G.P.M. Viguurs AA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden: